

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

Допускається до захисту

Зав. кафедри садово-паркового господарства

«_____» _____ 2025 року

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФЛОРИСТИЦІ:
СТИЛІ І ТЕХНІКА
СКЛАДАННЯ КВІТКОВИХ КОМПОЗИЦІЙ В М. КИЇВ**

Виконала Полторацька Аліна Романівна

Керівник доцент Олешко О.Г. _____

Рецензент _____

Я, Полторацька Аліна Сергіївна, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква - 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

Затверджую

Гарант ОП

_____ канд. біол. наук Н.М. Крупа

« ____ » _____ 2025 року

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу

Полторацькій Аліні Романівні

Тема: Сучасні тенденції у флористиці: стилі і техніка складання квіткових композицій в м. Київ

Затверджено наказом ректора № ____ від _____

Термін здачі студентом готової кваліфікаційної роботи в деканат: до «12»11 2025 р.

Перелік питань, що розробляються в роботі. Вихідні дані.

1. Вивчити історію становлення флористики, її сучасні світові тенденції.
2. Проаналізувати стилі та принципи складання флористичних композицій.
3. Провести характеристику інструментів, приладдя, рослинних матеріалів, які застосовуються у флористиці.
4. Дослідити прийоми створення флористичних композицій і асортимент квітів у квіткових підприємствах м. Київ.
5. Запропонувати власні флористичні композиції з використанням сучасних прийомів і матеріалів, провести їх економічний обрахунок.

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Дата виконання етапу	Відмітка про виконання
Огляд літератури	01.10.2024 - 01.09.2025	Виконано
Методична частина	01.10.2024 - 01.12.2024	Виконано
Дослідницька частина	01.10.2024 - 01.10.2025	Виконано
Оформлення роботи	01.09.2025 - 01.11.2025	Виконано
Перевірка на плагіат	12.11.2025 - 15.11.2025	Виконано
Подання на рецензування	15.11.2025	Виконано
Попередній розгляд на кафедрі	18.11.2025	Виконано

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Олешко О.Г.

Здобувач _____

Полторацька А.Р.

Дата отримання завдання « 15 » ____ 09 ____ 2025 р.

РЕФЕРАТ

Полторацька А. Сучасні тенденції у флористичі: стилі і техніка складання квіткових композицій в м. Київ

За літературними даними проведено ретроспективний аналіз розвитку флористики. Виявлено, що сучасні світові тенденції флористики базуються на історичному досвіді аранжування рослин, а також на сучасних вимогах до екологічності, збереження різноманіття. На основі літературних даних і аналізу флористичних композицій у м. Київ визначено, що флористи дотримуються основних стилів складання композицій з квітів – вегетативного, декоративного, форма-лінійного, паралельного стилів та їх поєднанням.

Наведено характеристику інструментів, приладдя, матеріалів та прийомів створення флористичних композицій різного призначення.

Ідентифіковано асортимент рослинного матеріалу, який фірма Pole flowers studio (м. Київ) використовує для створення букетів і композицій з квітів – понад 80 позицій. З сучасних інновацій у флористичній практиці використовують стабілізовані квіти, декоративні дерева, кущі, рослини закритого ґрунту.

Для створення букетів і композицій додають декоративні рослини закритого ґрунту – 15 найменувань (*Anthurium andraeanum*, *Hippeastrum*, *Protea*, *Phalaenopsis*, *Strelitzia reginae* тощо); трав'янисті багаторічники відкритого ґрунту – 23 види (*Allium*, *Asparagus*, *Cynara scolymus*, *Dianthus caryophyllus*, *Gerbera jamesonii*, *Solidago canadensis*, *Chrysanthemum ×morifolium* тощо); однорічники відкритого ґрунту – 11 видів (*Matthiola incana*, *Helianthus annuus*, *Lepidium sativum*, *Cosmos bipinnatus*, *Amaranthus* тощо); рослинний матеріал дерев і кущів – 9 видів (*Skimmia japonica*, *Ligustrum vulgare*, *Hydrangea arborescens*, *Hydrangea macrophylla*, *Ilex aquifolium* тощо).

Важливою складовою асортименту є 19 сортів троянд різних садових груп – чайно-гібридні троянди, старовинні троянди, флорибунда тощо. Троянди застосовують для складання моно букетів, збірних букетів, композицій в капелюшних коробках або кошиках, тематичних композицій.

На основі проведених досліджень розроблено для практичного застосування флористичні композиції з використанням сучасних прийомів і матеріалів – «Бузкова чарівність», «Ніжний танок», «Букет для коханої», «Ніжний дотик», «Зізнання у коханні», проведено їх економічний обрахунок.

Кваліфікаційна робота магістра містить 83 сторінки, 11 таблиць, 24 рисунків, список використаних джерел із 33 найменувань.

Ключові слова: флористика, букети, квіти, квіткові композиції, аранжування, рослини для флористики.

ANNOTATION

Poltoratska A. Modern trends in floristry: styles and techniques of flower arrangements in Kyiv

A retrospective analysis of the development of floristry was conducted based on literature data. It was found that modern world trends in floristry are based on the historical experience of plant arrangements, as well as on modern requirements for environmental friendliness, preservation of diversity. Based on literature data and analysis of floral arrangements in Kyiv, it was determined that florists adhere to the main styles of flower arrangements - vegetative, decorative, form-linear, parallel styles and their combinations.

A description of the tools, accessories, materials and techniques for creating floral arrangements for various purposes is given.

An assortment of plant material that the Pole flowers studio (Kyiv) company uses to create bouquets and flower arrangements - over 80 items - has been identified. Of the modern innovations in floristic practice, stabilized flowers, ornamental trees, shrubs, and indoor plants are used.

To create bouquets and compositions, ornamental indoor plants are added - 15 species (*Anthurium andraeanum*, *Hippeastrum*, *Protea*, *Phalaenopsis*, *Strelitzia reginae*, etc.); herbaceous perennials for open ground - 23 species (*Allium*, *Asparagus*, *Cynara scolymus*, *Dianthus caryophyllus*, *Gerbera jamesonii*, *Solidago canadensis*, *Chrysanthemum ×morifolium*, etc.); annuals for open ground - 11 species (*Matthiola incana*, *Helianthus annuus*, *Lepidium sativum*, *Cosmos bipinnatus*, *Amaranthus*, etc.); plant material of trees and shrubs - 9 species (*Skimmia japonica*, *Ligustrum vulgare*, *Hydrangea arborescens*, *Hydrangea macrophylla*, *Ilex aquifolium*, etc.).

An important component of the assortment is 19 varieties of roses of different garden groups - hybrid tea roses, old roses, floribunda, etc. Roses are used to make mono bouquets, composite bouquets, compositions in hat boxes or baskets, thematic compositions.

Based on the research, floristic compositions using modern techniques and materials were developed for practical use - "Lilac Charm", "Tender Dance", "Bouquet for the Beloved", "Tender Touch", "Confession of Love", their economic calculation was carried out.

The master's qualification work contains 83 pages, 11 tables, 24 figures, a list of used sources with 33 names.

Keywords: floristry, bouquets, flowers, flower compositions, arrangements, plants for floristry.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ФЛОРИСТИКИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН.....	8
РОЗДІЛ 2 УМОВИ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	18
2.1 Кліматичні і погодні умови місця проведення досліджень.....	18
2.2. Ґрунтові і гідрологічні умови.....	19
2.3. Методика проведення досліджень.....	20
РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФЛОРИСТЦІ: СТИЛІ І ТЕХНІКА СКЛАДАННЯ КВІТКОВИХ КОМПОЗИЦІЙ В М. КИЇВ.....	21
3.1. Стилї та техніка складання флористичних композицій.....	21
3.2. Характеристика інструментів, приладдя, штучних і рослинних матеріалів, які застосовуються у флористичній.....	29
3.3.3. Прийоми створення флористичних композицій у квіткових підприємствах м. Київ.....	37
РОЗДІЛ 4. СТВОРЕННЯ ФЛОРИСТИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПРИЙОМІВ І МАТЕРІАЛІВ.....	67
ВИСНОВКИ.....	76
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	78
ДОДАТКИ.....	81

ВСТУП

Реалізація квіткової продукції є важливим напрямком підприємницької діяльності в Україні і для цього є всі необхідні умови [4, 12]. Вирощування та продаж квітів – це вагомий та перспективний сегмент ринку, який динамічно розвивається. Стабільне зростання попиту на квіткову продукцію зумовлено економічним і культурним розвитком країни, зростанням естетичних потреб населення, квіти стали символом турботи, поваги, любові, захоплення, вдячності, а також потужним засобом для вираження емоцій без слів. Квіткові композиції – це особливі товари, емоційна вартість яких набагато перевищує функціональну, адже їм притаманна здатність викликати радість та інші позитивні емоції, вони посилюють відчуття задоволення життям та діють на соціальну поведінку людини [12].

Українська флористична індустрія швидко реагує і змінюється під впливом глобальних тенденцій. Серед актуальних новин ринку можна виділити кілька ключових напрямів розвитку: розширення асортименту екзотичних сортів; попит на квіткову продукцію локального виробництва; розвиток електронної комерції у сфері флористики; активна співпраця з міжнародними постачальниками; орієнтація на сталий розвиток та екологічні підходи [21].

Вітчизняні компанії активно інтегрують європейські технології виробництва, транспортування та зберігання квітів, що дає змогу отримувати якісну квіткову продукцію, яка відповідає потребам навіть найвибагливіших клієнтів. Українські постачальники і флористи доводять, що наша країна має великий потенціал у сфері квітництва [4].

Таким чином, виникає необхідність у виявленні сучасних підходів до створення композицій з квітів і букетів, які б задовольняли потреби сучасного клієнта.

Метою дослідження є виявлення сучасних тенденцій у флористиці: стилів, техніки складання квіткових композицій, асортименту квітів на прикладі ринку квіткової продукції м. Київ.

В зв'язку з цим вирішувались наступні **завдання**:

1. Вивчити історію становлення флористики, її сучасні світові тенденції.
2. Проаналізувати стилі та принципи складання флористичних композицій.
3. Провести характеристику інструментів, приладдя, рослинних матеріалів, які застосовуються у флористиці.
4. Дослідити прийоми створення флористичних композицій і асортимент квітів у квіткових підприємствах м. Київ.
5. Запропонувати власні флористичні композиції з використанням сучасних прийомів і матеріалів, провести їх економічний обрахунок.

Об'єкт дослідження – сучасна флористика.

Предмет дослідження – прийоми створення флористичних композицій, матеріали, флористичні інструменти.

Апробація. Результати досліджень та основні положення дипломної роботи доповідались і обговорювались на Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Інновації у садово-парковому господарстві України» (м. Біла Церква, 22 жовтня 2025 р.).

РОЗДІЛ 1.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ФЛОРИСТИКИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН

Історія флористики охоплює період від стародавніх цивілізацій, які використовували квіти для релігійних та церемоніальних цілей, до розвитку флористичного бізнесу у сучасну епоху. Найдавніші відомі випадки створення композицій з квітів датуються Стародавнім Єгиптом. Єгиптяни прикрашали стіни квітами ще в 2500 році до нашої ери. Вони регулярно ставили зрізані квіти у вази, а стилізовані композиції використовувалися під час поховань, для процесій і просто як прикраса столу. Ілюстрації композицій з квітами були знайдені на єгипетських різьблених кам'яних рельєфах і розписаних настінних декораціях.

Квіти підбиралися відповідно до символічного значення. Квітка лотоса або водяна лілія, наприклад, ірис сибірський, дельфініум, нарцис, пальма, папірус і троянда. вважалися священними для богині Ісиди і часто включалися до композицій. Багато інших квітів були знайдені в гробницях стародавніх єгиптян, а гірлянди з квітів носили закохані, їх залишали біля гробниць [32].

Стародавня Греція та Стародавній Рим також використовували квіти. Стародавні греки використовували квіти та трави для прикрас та декорацій. Квіти підносили богам, використовували для коронації переможців у змаганнях, прикрашали вівтарі та статуї. Часто це були композиції з квітів у гірляндах та вінках. Як і єгиптяни, греки та римляни мали певні уподобання щодо квітів та рослинних матеріалів, які вони використовували. Найпопулярнішим матеріалом були жолуді, дубове листя, лавр, плющ. Гірлянди вручали на честь спортсменів, поетів, громадських діячів, солдатів та героїв. Лаврові вінки дарували переможцям спортивних змагань на стародавніх Олімпійських іграх; ці вінки також вручалися особам, які перемагали в поетичних змаганнях. У античному Римі вони символізували

військову перемогу, ними коронували успішного полководця на честь його тріумфу.

Серед квітів, яким надавали перевагу греки і римляни, були троянди, гіацинти, жимолость, фіалки та лілії, чорнобривці.

Багато квітів також були названі на честь міфологічних фігур та подій (аконіт, анемона, дельфініум, гвоздика, крокус тощо). Різні квіти асоціювалися з певними божествами античного пантеону. Троянда була священною квіткою Афродіти; мирт присвячувався Деметрі, богині врожаю; лавр – Аполлону та використовувався в коронах; лілія була пов'язана з Герою та Артемідією; мак був пов'язаний з Деметрією та Персефоною; оливкові квіти вважалися священними для богині Афіни [32].

Часи Римської Імперії були розквітом флористики. Використовувалися найхімерніші аранжування, букети були масивними і складними, рясно прикрашені елементами декору. Багатство та влада спонукали римлян до розкоші у використанні квітів. На бенкетах троянди щільно розкидали по підлозі, квіти «сипалися» зі стелі [33]. Аромат такої кількості троянд був майже задушливим. Римляни використовували троянди на багатьох прийомах їжі, і через їхній приголомшливий аромат вони були відомі як «Година Троянди».

На Сході у стародавньому Китаї китайці створювали квіткові композиції ще з 207 року до нашої ери до 220 року н. е., в епоху Хань. Квіти були невід'ємною частиною релігійного вчення та медицини. Послідовники буддизму, даосизму та конфуціанства розміщували зрізані квіти на своїх вівтарях, створювали картини, різьблення та вишиті вироби із зображенням квітів. Картини з рослин можна знайти на вазах, тарілках, сувоях та шовку, тоді як різьблення виконувалося на дереві, бронзі, нефриті та слонової кістці.

Буддистські вчення забороняли позбавляти життя, тому релігійні діячі економно зрізали рослини. Квіти та листя, які використовувалися для виготовлення композицій, вибиралися на основі їхнього символічного значення. Наприклад, бамбук, персикове дерево та груша символізували

довголіття. Тигрова лілія, гранат та орхідея символізували родючість. Найшанованішою з усіх квітів була півонія, яка вважалася «королевою квітів», символізувала багатство, удачу та високий статус [32].

У середньовічній Європі квіткові композиції з'явилися в близько 1000 року н. е. і були особливо популярними в церквах і монастирях. Коли хрестоносці повернулися з Близького Сходу, вони привезли з собою нові та цікаві рослини. В результаті європейські країни почали експериментувати з рослинами, які раніше були їм невідомі.

У епоху Відродження (1400–1600 рр.) квітковий дизайн відродився в Італії та поширився по всій Європі. Стало поширеним вирощування квітів для краси, а не лише для лікувальних цілей. В епоху Відродження, коли почався розквіт живопису, квіти стали головною тематикою на полотнах. Популярними були картини з вражаючими квітковими композиціями у вазах. Портрети того часу часто зображували дам з букетом в руках або вплетеним у волосся квіткою. Італійське Відродження допомогло додати додаткової іскри мистецтву аранжування квітів у Європі. Саме в цей період почали розвиватися різноманітні стилі аранжування. До XV та XVI століть квіткові композиції були поширеними, а для виготовлення контейнерів використовувалася найрізноманітніші матеріали, включаючи мармур, важке венеціанське скло та бронзу.

Квіткові композиції, створені в епоху Відродження, внесли абсолютно новий елемент – використання тропічних фруктів. Ці композиції також були зосереджені на створенні колірного контрасту. Серед популярних квітів були лілія *Lilium Candidum* (або Лілія Мадонни, що використовувалася як символ родючості та цнотливості), нарцис, гвоздика, ірис, жасмин, чорнобривці, волошки та розмарин [32].

Квіткові композиції бароко змінювалися за стилем протягом періоду, який тривав з кінця XVI до початку XVIII століття. Ранній бароковий дизайн зазнав впливу художників, оскільки флористика ще не була визнаною формою мистецтва. Квіткові композиції в стилі бароко характеризуються

поєднанням квітів та листя, що створювало масивні, переповнені композиції з великою кількістю квітів [23]. Композиції демонстрували вертикальні квіти в поєднанні з пониклими квітами та листям, які м'яко спадають каскадом (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Зображення на картинах квіткових композицій епохи бароко.

Англійський художник Вільям Хогарт представив форму літери «S», також відому як «крива Хогарта», яка стала популярною формою аранжування [6]. Форма «S» й нині зустрічається як прийом аранжування композиції з квітів. Пізніше композиції перейшли до асиметричних вигнутих дизайнів у формі півмісяця C та S у стилі Хогарта (рис. 1.2).

Квіткові картини, задумані фламандськими художниками, були більш компактними та пропорційними. Їхньою головною характеристикою було різноманіття квітів у букеті.

Рис. 1.2. Аранжування сучасних квіткових композицій з використанням «кривої Хогарта».

У кінці XVIII століття великої популярності набули мініатюрні ручні композиції, які називалися «туссі-мюссі» (рис. 1.3). Ці маленькі букети спочатку носили із собою, щоб уникнути неприємних запахів, які вважалися джерелом хвороб, їх носіння серед жінок вищого класу було верхом моди. Термін «туссі-мюссі» походить з 15 століття, від слова «тусмос», що означає букет квітів, та «мос» або «мюссі» – вологого моху, в який поміщали стебла квітів, щоб запобігти їх в'яненню [14].

Носіння або перенесення свіжих квітів залишалося модним стилем для вищих класів до початку XIX століть. Жінки приколювали свіжі квіти невеликі букети й до своїх ліфів, що й стало основою терміну «корсаж». Чоловіки також брали участь у тенденції носити квіти, додаючи квіти до петлиць для гудзиків або тримаючи їх у аксесуарі, відомому як ваза-бутоньєрка.

Рис. 1.3. Букети «туссі-мюссі» у вазах-бутоньєрках.

На початку ХІХ ст. з'явився букет для подарунку в стилі «Вікторія» [6]. Квіти складались щільно одна до одної, в середину – одного кольору, назовні – іншого. Вкладались вони в лійкоподібний футляр, оточений накрохмаленим мереживом. Це нагадувало маленьку клумбу.

У другій половині ХІХ ст. з'явився односторонній вертикальний букет у стилі «Помпадур». Такий букет зручно ставити у вазу, розміщену біля стіни.

Входить у моду бідермейєрівський букет, де використовувалися не тільки живі квіти, але й засушені. Для прикраси використовували велику кількість рюшів, мережива, стрічок.

З часом теорія і практика складання букетів удосконалювалася.

Сучасна флористика почала формуватися в 19 столітті в Нідерландах, зі створенням спеціалізованих квіткових магазинів, де виробники продавали квіткові композиції.

Особливої уваги заслуговує традиційне японське мистецтво аранжування, створення композицій зі зрізаних квітів, пагонів у спеціальних

судинах – це ікебана (яп. ікебана, «іке або ікэрю» - життя, «бана або хана» яп. - квіти, дослівний переклад «живі квіти»). В основу ікебани покладено принцип вишуканої простоти, що досягається виявленням природної краси матеріалу [26, 28].

Ікебана виникла в Японії у VI столітті з буддійських квіткових підношень, а в самостійний вид мистецтва розвинулася до періоду Муроматі (1333–1568). Ранні композиції, часто у вигляді трьох стебел, символізували небо, землю та людство. Синтоїзм, корінна релігія Японії, також вплинув на ікебану, підкреслюючи священність природи та важливість життя в гармонії з нею.

У міру того, як композиції ставали все більш витонченими, встановлювалися правила їх розміщення та композиції. Школа Ікенобо, яка вважається оригінальною школою ікебани, була заснована в Кіото приблизно в XV столітті та допомогла офіційно закріпити її як окремий вид мистецтва. Протягом століть вона розвивалася в різні стилі, під впливом філософії дзен та чайної церемонії. Впливовий чайний майстер Сен-но-Рікю розробив стиль чабана (чайної квітки), який наголошував на натуралістичних композиціях, що виглядали «як у полі», що значно вплинуло на пізніші стилі ікебани [26].

У міру модернізації ікебана розвивала нові стилі, зокрема: «сьока» – більш структурований стиль з трьома гілками як основними частинами (небо, земля, людина); «морібана» – композиції, зроблені в неглибоких вазах з широким горлом; «дзіюка» – композиції вільного стилю, що здобули популярність у XX столітті, що дозволяють творчу свободу та використання неквіткових матеріалів [28].

У теперішній час існують тисячі різноманітних шкіл ікебани, кожна з яких має різний стиль та філософію, серед яких школи Ікенобо, Охара та Согецу є одними з найвідоміших.

Рис. 1.4. Приклади ікебан у різних стилях – сьока», «дзіюка», «морібана».

На початку XX століття у Європі та США з'явилися школи з аранжування квітів, що призвело до зростання галузі. А такі садівники, як Гертруда Джекілл, сприяли популяризації флористичного дизайну.

У XXI столітті флористика розвивається під впливом мінімалізму, екологічності та індивідуалізації [29]. Сучасні тенденції включають створення простих, але витончених композицій, що підкреслюють природну красу квітів, використання натуральних матеріалів (дерево, мох), а також вибір місцевих та сезонних квітів. Зберігає актуальність поєднання класичних технік з сучасними матеріалами та концепціями, під впливом

модернізму застосовуються чисті лінії і використанням нетрадиційних матеріалів [27].

У ХХІ столітті Інтернет став важливою частиною флористичної галузі, а онлайн-замовлення та доставка стали поширеними завдяки послугам інтернет-мережі. Крім того, квіти стали засобом вираження індивідуальності та соціальних поглядів.

У 2025 році флористи дотримуються наступних трендів у аранжуванні квіткових композицій:

- мінімізація використання синтетичних оздоблювальних і пакувальних матеріалів: все рідше використовуються глясові стрічки, пластикові утримувачі, пінопластові каркаси. У моду входять біорозкладні упаковки крафт, льон, необроблена джутова нитка, бавовняна тканина та природні матеріали (гілки, мох, кора) [21];

- популярність локальних рослин: флористи включають у композиції трави та квіти місцевого походження, сезонні рослини. Це не тільки знижує вуглецевий слід, але й робить букети більш місцевими та органічнішими;

- у композиції надається перевага живим формам, відслідковується відмова від симетрії та строгих каркасів, букети набувають хаотичного наповнення і природного вигляду;

- важливість відповідності, символічного змісту, кожен букет чітко орієнтований на конкретного споживача;

- важливість тактильних та ароматичних ефектів – хрускіт шорсткого евкالیптового листя, запах полину, шелест сухих злаків, все це формує додаткові враження. Людина, навіть коли вона вже не дивиться на букет, але продовжує відчувати його [27, 29];

- один із найсмачніших трендів – це включення до букетів їстівних елементів овочів та фруктів: артишоків з їхньою архітектурною формою; райських яблук, міні-гарбузиків як символу врожаю та землі; стручків перцю як яскравих акцентів [24,25];

- поєднання живих квітів із натуральними сухоцвітами для додання букетам текстури та довговічності;
- фокус не лише на букетах, а й на композиціях для декору інтер'єру та бізнесу;

Рис. 1.5. Приклади сучасного аранжування букетів з використанням овочів і фруктів.

– екологічність. Все, що виглядає живим, «дикорослим», несе сенс і повагу до природи – як ніколи затребуване. Використовуються необроблені гілки, трави, мох, кора; живе коріння і рослини в горщиках замість зрізаних.

Таким чином, флористика 2025 року – це дзеркало епохи. Тут є і турбота про планету, і повага до коріння, і любов до сучасного мистецтва.

РОЗДІЛ 2

УМОВИ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ

2.1 Кліматичні і погодні умови місця проведення досліджень

Дослідження проводили у 2024–2025 рр. у м. 'Київ. Місто розташоване в центрі східної Європи на берегах р. Дніпро. Сучасний Київ, де сьогодні мешкає понад 3 млн. людей, входить до числа десяти найбільших міст Європи, а за кількістю населення та площею території, що в межах міської смуги становить 835,6 кв.км. З півночі на південь місто простягнулося на 42,1 км, із заходу на схід – на 41,9 км.

Своєрідність і різноманітність природних умов Києва пов'язані з його розташуванням на межі фізико-географічних зон: лісостепової та мішаних лісів.

Місто Київ характеризується помірно континентальним кліматом з теплим літом і м'якою зимою, оптимальною зволоженістю. Відчутний вплив на клімат Києва річки Дніпро (Канівського водосховища). Велика рухома водна площа сприяє формуванню бризового перенесенню повітря: вдень різниця температур між водою та суходолом створює потоки свіжого вологого повітря до міста. Протягом року переважає антициклонічна діяльність, якій властива доволі стійка, малохмарна погода.

Взимку в Києві утворюється сніговий покрив, середня висота покриву в лютому 20 см, максимальна – 440 см. Рівень сумарної сонячної радіації взимку порівняно невеликий – близько 300 МДж/м², протягом весни збільшується і може сягати 1340 – 1500 МДж/м². Влітку відбувається подальше збільшення притоку тепла і в липні – серпні він становить близько 1720 МДж/м². Восени надходження сумарної радіації помітно знижується, у жовтні – листопаді її рівень в 1,5 – 2 рази менший, ніж навесні. Середня місячна температура повітря +9,2 °С.

Київ належить до районів України із достатнім рівнем зволоження, з характерною кількістю опадів за рік 500 – 600 мм. Близько 70% усієї кількості опадів випадає в теплий період, 30% припадає на холодні місяці року. Найменша їх кількість спостерігається в період з січня по березень. З квітня кількість опадів зростає і змінюється їх характер: починають переважати короткочасні дощі.

2.2. Ґрунтові і гідрологічні умови

Північна частина міста розташована на Поліській низовині, південно-західна (правобережна) – на Придніпровській височині, південно-східна (лівобережна) – на Придніпровській низовині.

Поверхня правобережної частини міста – підвищена платоподібна рівнина, розчленована ярами та балками, долинами невеликих річок, лівобережної – низовинна рівнина. Характерні форми рельєфу правобережжя – гори-останці, зокрема, Печерська (її висота найбільша – 196 м над рівнем моря), Старокиївська (188 м), Батієва (176 м), Хоревиця (174 м), Багринова (170 м), Щекавиця, Замкова, Звіринська, Чорна, Черепанова, Лиса. Найвідоміші яри: Бабин, Хрещатий, Смородинський, Кмитів, Протасів, Цимбалів та інші.

Найнижчі ділянки міста відповідають рівню води в Дніпрі – близько 92 м над рівнем моря. У геологічному відношенні м. Київ з прилеглими до нього територіями розташований у зоні стику двох регіональних структур північно-східного схилу Українського кристалічного щита та південно-західного борту Дніпровсько-Донецької западини. Межею між ними слугує Дніпровська зона розломів північнозахідного простягання. Завдяки цьому Київ знаходиться у досить спокійній тектонічній зоні.

Ґрунтовий покрив Києва є вельми строкатим, зважаючи на різноманітність природних умов. Північним околицям міста, що тяжіють до Полісся, властиві дерново-підзолисті ґрунти, сформовані переважно під хвойними лісами. На правобережній високій частині міста панують звичні для більшої частини України ґрунти – чорноземи. Утворились вони

переважно на дуже своєрідних пухких, добре провітрюваних і відносно сухих суглинках – лесах. У природних київських лісопарках поширені темно – сірі лісові ґрунти, що утворились під пологом широколистяних лісів.

Місто Київ є багатим на воду: існують значні запаси підземної води; окрім цього, великою є кількість поверхневих водних об'єктів: річок, озер, ставків. Гідрографічна мережа району представлена р. Дніпро, річками його басейну (Десна, Либідь, Сирець, Нивка, Горенка, Віта, струмок Пляховий), озерами, болотами, штучними ставками і каналами. Дніпро і його долина мають вирішальний вплив на природні умови Києва і дислокацію елементів його житлово-промислової агломерації. Характерним для режиму всіх річок є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень, дещо підвищені рівні восени через сезонні дощі. Живлення річок змішане з переважаючим живленням ґрунтовими водами.

2.3. Методика проведення досліджень

Дослідження проводили у 2024-2025 рр. на фірмі «Pole flowers studio», яка розташована за адресою вулиця Салютна, 2, м. Київ, 02000.

Під час проведення досліджень використовували наукові методи: аналіз, синтез, спостереження, колекціонування (збір та систематизація зразків рослин для подальшого аналізу та ідентифікації).

Практичні та мистецтвознавчі методи досліджень у флористиці як виду декоративно-прикладного мистецтва та дизайну:

Вивчення історії флористики та робіт відомих майстрів-флористів для ідентифікації трендів та інновацій у галузі.

Візуальний аналіз: Оцінка композицій з точки зору естетики, дотримання принципів дизайну (баланс, пропорція, ритм, контраст, єдність).

Вивчення та вдосконалення конкретних технік складання букетів і композицій.

Дослідження готових флористичних робіт для оцінки застосованих матеріалів, технік та художніх рішень.

РОЗДІЛ 3.
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФЛОРИСТЦІ:
СТИЛІ І ТЕХНІКА
СКЛАДАННЯ КВІТКОВИХ КОМПОЗИЦІЙ В М. КИЇВ

3.1. Стилi та технiка складання флористичних композицiй.

Найважливішою складовою майстерності флориста є побудова композиції. Композиція – організуючий елемент художньої форми, що надає будь-якому твору єдності та цілісності, що підпорядковує його компоненти. один одному та цілому.

У флористичному аранжуванні методика розміщення рослин та матеріалів заснована на знанні законів побудови художньо-декоративної композиції та особливостей кожного виду рослин. Відомий дизайнер і флорист Петер Асманн описує чотири основних стилі складання квіткових композицій [23]:

Вегетативним стилем називають найбільш природне розміщення квітів та рослин, ніби зібрана в саду чи лісі. Композиція повинна передавати вигляд квітів у своєму природному середовищі.

Рослини в букеті розташовуються групами, а не рівномірно по колу. Для вегетативного стилю найбільш характерною є асиметрична розстановка (вільний порядок) рослинного матеріалу. Слід зазначити, що робота у вегетативному стилі вимагає особливо ретельного підбору та розташування матеріалу: квіти та рослини мають виглядати натурально – так, як вони ростуть у природних умовах. Вегетативну композицію можна побудувати у різний спосіб. Найбільш відома форма з однієї точкою росту, коли матеріал розміщують так, що всі лінії композиції візуально і фактично збираються в одній точці.

Для створення букету враховується, які рослини можуть рости разом у певний час року. Дуже вітається додавання природних матеріалів у рослинах горщиків: каменів, корчів, шишок, гілок, моху, ягід та інше. Вазу або горщик

слід вибрати максимально непоказну, що не відволікає увагу від основного букета. Ідеальна кольорова гама - всі відтінки землі .

Особливо вирашними у цьому стилі виглядають весняні композиції, вони створюють відчуття пробудження живого світу (рис. 3. 1).

Рис. 3.1. Приклади аранжування композицій з квітів у вегетативному стилі.

Декоративний стиль відрізняється використанням великої кількості кольорів та декорованих матеріалів, встановлених на флористичній піні. Працюючи у цьому стилі флорист не виявляє індивідуальні особливості кожної рослини, а підкорює їх ідеї створення нової цілісної виразної композиції. Флористи дуже часто виконують роботи саме у декоративному стилі.

Головна особливість композицій у декоративному стилі – щільне наповнення, тобто велика кількість рослин, близько розташованих одна до одної. Декоративні композиції, як правило, симетричні. У процесі створення декоративної роботи флорист повинен знати, що результат його творчості насамперед залежить від форми та кольору вибраних рослин. Зазвичай симетрична декоративна робота виглядає чіткою, суворою. Це враження

посилюється поєднанням, наприклад, жовтого з білим або синього з білим і послаблюється в строкатій роботі або м'яких тонах.

Якщо декоративне аранжування симетричне, то матеріал має бути розставлений як дзеркальне відображення щодо геометричної середини (осі). Жовті троянди, що стоять праворуч, повинні повторюватися і зліва. Ця однаковість дотримується у формі, кольорі та спрямуванні рослин, але в деталях композиція може бути асиметричною (рис. 3. 2).

У декоративному стилі особливо виразно виглядають квіти симетричної форми - такі, як великоквітова хризантема, півонія, гортензія, тагетес.

Рис. 3.2. Приклади аранжування композицій з квітів у декоративному стилі.

Як правило, весільні букети роблять у декоративному стилі. Головне в такій роботі – загальна краса букета, а не індивідуальні особливості кожної квітки. До декоративного стилю часто звертаються і під час виготовлення вінків.

Форма-лінійний стиль акцентує увагу на формах, лініях, контурах. Цей стиль активно використовують при створенні сучасних форм композицій.

Лінія - ключовий елемент стилю, кількість матеріалу, який використовується мінімальна.

Форма-лінійний – це стиль контрастів. Композиція створюється за допомогою чіткості силуету, чітких ліній, кольорів, розмірів. Незважаючи на невелику кількість витратних матеріалів букети виглядають лаконічно, мінімалістично та графічно. З іншого боку, для форма-лінійного стилю характерна асиметричність, але у деяких випадках симетрія допускається (рис. 3.3).

Рис. 3.3. Приклади аранжування композицій з квітів у форма-лінійному стилі.

Паралельний стиль. У природі часто можна зустріти приклади композицій паралельного стилю, і багато флористів давно створюють роботи за їх зразком. У 80-ті роки в Голландії зародився паралельний або європейський стиль, який швидко став популярним і в континентальній Європі, і у Великій Британії. В даний час цей стиль використовується у всьому світі. У флористиці стиль вважають паралельним, якщо більшість

рослинного чи нерослинного матеріалу розташовано паралельно один до одного.

Паралельні частини композиції можуть бути вертикальними, діагональними чи горизонтальними (рис. 3. 4).

Композиціями в паралельному стилі нерідко прикрашають авангардні інтер'єри, сучасні будівлі чи релігійні споруди на кшталт минулих епох.

Рис. 3.4. Приклади аранжування композицій з квітів паралельному стилі.

При цьому можна сміливо комбінувати і з'єднувати між собою всі основні стилі. Наприклад, флористами дуже активно використовуються паралельно-вегетативний та паралельно-декоративний стилі побудови композицій.

Окремим мистецьким напрямом в аранжуванні квітів є японська традиція Ікебана, яка оформилася ще з середніх віків. Найстарішою, хто розвинув мистецтво ікебана, є школа Ікенобо.

Школа ікебани Ікенобо охоплює три основні стилі:

- Рікка: найстаріший формальний стиль, що виник наприкінці періоду Муроматі (1336–1573).

- Сьока: спрощений формальний стиль, що виник у період Едо (1603–1867).

- Вільний стиль: сучасний та гнучкий стиль, що підходить для сучасного житлового середовища.

Вільний стиль особливо добре підходить для початківців, оскільки дозволяє їм поступово опановувати базові техніки, одночасно досліджуючи глибину та креативність ікебани більш доступним способом [26]. З цієї причини це дослідження зосереджено на вільному стилі.

У теперішній час в Японії лідерами є три школи - Ikenobo, Ohara і Sogetsu.

Мистецтво складання ікебани і в даний час бурхливо розвивається - відкриваються школи та навчальні центри по всьому світу, створюються нові стилі і напрямки Ікебана [28]:

Рікка (формальний стиль).

Сьока (заснований на грі світла й тіні, тим самим, уособлюючи сили природи).

Нагеїре (дослівно означає «квіти, кинуті у вазу» - в основі ікебани простота і навіть недбалість),

Морібана (акцент робиться на корінні рослин),

Тябана (стиль для оформлення чайних церемоній)

Согецу (принципово новий напрямок ікебани з елементами європейської аранжування та використанням металу, кераміки).

Форма є одним із багатьох важливих елементів або візуальних характеристик успішного флористичного дизайну. Поширені форми квіткових композицій включають геометричні (круглі, трикутні, овальні, горизонтальні, вертикальні) та стилізовані (півмісяць, віялоподібні, S-подібні або вигнуті Хогарта, каскадні та мінімалістичні) [6]. Фігури створюються

шляхом розташування квітів та листя для досягнення певної форми, наприклад, формального, симетричного трикутника або драматичної, вигнутої S-подібної форми (рис. 3. 5).

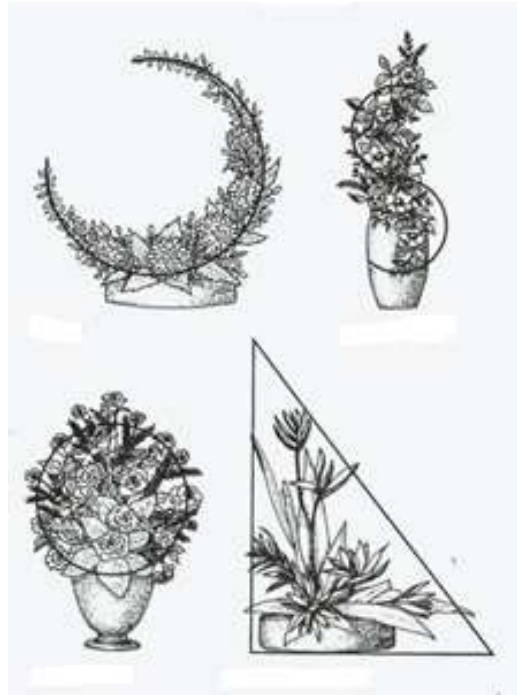

Рис. 3.5. Форми квіткових композицій: півмісяць, S-подібна (крива Хогарта), коло, трикутник.

Геометричні форми:

Трикутні: можуть бути симетричними (рівносторонніми або рівнобедреними) або асиметричними, (прямокутний, горизонтально-втягнутий трикутники). Всі трикутні композиції будуються в низький, пласкій посуді [13].

Рівнобедрений трикутник складається з висоти (вертикаль), центру, двох горизонталей та лінії першого плану. Висота всієї композиції залежить від висоти посуду і дорівнює сумі діаметра та висоти посуду (правило золотого січення). Якщо композиція всебічного огляду, то ліній першого плану дві (одна навпроти іншої).

У рівностороннього трикутника горизонталі у нього дорівнюють вертикалі. Трикутник із витягнутими горизонталями робиться всебічного огляду, невисокий (до 15 см), зверху має вигляд правильного ромба. Горизонталі перевищують висоту трикутника в 2-2,5 рази, лінії першого плану дорівнюють висоті [11, 14].

Кулясті та напівсферичні композиції призначені для всебічного огляду, їх складають із великої кількості рослин з кулястими суцвіттями, або з круглою формою листової поверхні [6]. Такі композиції складають із айстр, ромашок, півоній, жоржин, примул, троянд. Рекомендують невисокий, круглої або квадратної форми посуд [25]. Рослинний матеріал має бути весь однакової довжини, починають встановлювати його від центру на однаковій відстані один від одного і під однаковим кутом. Композиції у вигляді кола часто зустрічаються у вінках.

Овальні композиції популярні та універсальні, часто застосовують для складання густих та пишних композицій у високому посуді [24]. Для них використовують рослини та квіти з видовженими стеблами та суцвіттями. Можуть використовуватися рослини з лінійною формою листків такі, як гладіолуси, дільфініум, іриси, різні злаки.

Горизонтальні: розроблені так, щоб бути ширшими, ніж високими, часто використовуються як центральна композиція.

Вертикальні: високі та вузькі композиції, створюючи відчуття висоти та елегантності.

Стилізовані форми

Півмісяць: форма, що утворює м'який вигин, що нагадує півмісяць.

Віялоподібні: розташовані так, щоб розкидатися у віялоподібному візерунку.

S-подібна (крива Хогарта): Ефектний, асиметричний та елегантний дизайн, що імітує форму літери «S». Композиції будують у високому посуді, L- подібні у високому та низькому [6]. Використовують і високий видовжений рослинний матеріал, і матеріал з круглими суцвіттями, і злакові,

і гілки привабливої форми [24]. Починають складати композицію з центральної, фокусної точки, а потім за допомогою допоміжного матеріалу формують S- або L-подібні лінії.

Каскад: плавна композиція, де квіти та листки спадають через край контейнера, створюючи ефект водоспаду [13]. Усі види каскадів будують у високому посуді. Висота каскаду має бути в 2-2,5 рази менша за висоту посуду, а довжина або дорівнювати, або перевищувати висоту посуду.

3.2. Характеристика інструментів, приладдя, штучних і рослинних матеріалів, які застосовуються у флористиці

Ріжучі інструменти

Секатор – призначений для роботи зі стеблами рослин і обрізки гілок. Повинен мати гострі леза і зручно лягати в руку, не бути занадто важким. Бажано, щоб був фіксатор, а ручки зроблені з приємного матеріалу.

Ножиці – знадобляться різні пари для різання різних по щільності та фактурі матеріалів. Одними ріжуть щільну упаковку, папір, мотузки. Іншими - атласні стрічки, органзу, шифон та інші матерії, де потрібно гостре лезо.

Ніж у флористиці потрібен для очищення стебел від листя. Також для підрізки деяких матеріалів, наприклад оазис.

Шиподер допомагає легко і безболісно позбавитися гострих шипів троянд.

Кусачки і плоскогубці необхідні, щоб працювати з флористичним дротом (рис. 3.6).

Інструменти для фіксації

Степлер використовують для з'єднати частин пакувальної плівки або паперу.

Флористичний клейовий пістолет легко і надійно скріплює елементи декору в букеті, навіть дрібні деталі. Рекомендують обирати прозорі стрижні, з якими місця фіксації практично не помітні.

Рис. 3.6. Ріжучі інструменти, які використовуються у флористиці: ніж для флористичної піни; ножиці флористичні; шиподер; кусачки для дроту.

Тейп-стрічка незамінна, щоб перетворити дріт на ніжку квітки, максимально схожу на натуральну. Паперовою зеленою стрічкою на клейовій основі обмотують металеве стебло, використовують у світ-дизайні.

Стрічка-анкор – це флористичний скотч. Головна перевага – його вологостійкість. Застосовують для склеювання мокрих частин або для зв'язування букета.

Булавки використовують для з'єднання деталей в уже готовій композиції, ними зручно зафіксувати стрічку або мох. Симпатична перлинка-головка шпильки виступає також в ролі додаткового декору.

Рис. 3.7. Інструменти для фіксації, які використовуються у флористиці: клейовий пістолет; степлер флористичний; стрічка-анкор; тейп-стрічка.

Матеріали для створення основи композиції

Флористична піна зберігає рослини свіжими тривалий час. Це штучний пористий матеріал з капілярними властивостями, який просочують водою, після чого він утримує вологу, віддаючи квітам поступово. Призначений також для закріплення рослин в об'ємних аранжуваннях. Бувають різної форми та розміру. Назви можуть бути різними, залежно від виробництва чи традиції найменування, наприклад оазис, пінафлор [13].

Існує чимало різновидів флористичної піни (оазису) за різними ознаками та призначенням:

- губка для зрізаних рослин, яку просочують водою;
- губка для засушених рослин;
- губка різної форми та кольорів - прямокутна, квадратна, куля, вінок, смуга для гірлянди.

Флористичний дріт часто замінює стебло рослини або допомагає утримувати важкі суцвіття, наприклад, як у гербери. Тоненьким дротиком

обмотують квітконіжку, щоб уникнути ризику зламати крихке стебло. Також за допомогою дроту майструють віночки. Флористичний дріт виготовляється різного діаметру (від 0,5 до 1,2 мм) і може продаватися як в мотках, так і пучках прямих відрізків довжиною 45 см.

Рис. 3.8. Матеріали для створення основи квіткових композицій: флористична піна; дріт флористичний; коробка-тубус; подовжувачі.

Колби або подовжувачі застосовують для подовження стебла рослини або ж у разі його поломки. Колби, наповненої водою з підживленням, застосовують у композиціях з ніжними орхідеями.

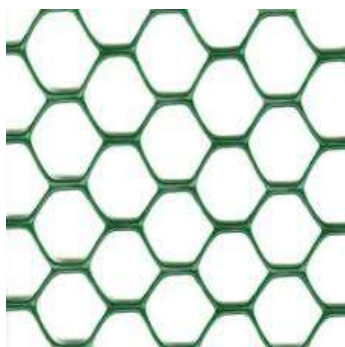
Коробки-тубуси для квітів застосовують, щоб можна було розмістити композицію з квітів і максимально підкреслити індивідуальність композиції.

Бутонарьки призначені для створення прикраси чоловічого костюма і закріплюються у петлиці.

Кензан – металевий тримач-наколк, який складається з кількох рядів латунних голок на важкій підставі – круглій, підковоподібній, прямокутній. Кензан призначений надійно утримувати на своїх голках товсті і важкі

стебла. Тримачі-наколки бувають різної величини – від 2 до 20 см в діаметрі з підставою товщиною 4–7 см (рис. 3.9).

Кріплення стебел рослин в кензан здійснюють кількома способами: вертикально наколюють на зубці; вставляють між зубцями; наколюють на зубці під кутом, коли необхідно закріпити квітку з нахилом.

**Аранжувальна сітка
(петельний дріт)**

Кензан

Рис. 3.9. Матеріали для закріплення квітів.

Аранжувальна сітка (петельний дріт) – це тонка сітка з вічками діаметром до 5 см, застосовують для композицій з живих квітів, які складаються з великої кількості важких і високих рослин.

Сіткою іноді затягують оазис, особливо коли готують велику композицію. Аранжувальна сітка має ряд переваг: рослини за необхідності можна виймати, змінювати їх місце розташування; рослини в такому кріпленні зберігають природний нахил; після вживання сітку можна використовувати повторно.

Щоб підготувати кріплення з аранжувальної сітки, необхідно відрізати шматок дроту приблизно вдвічі більше довжини і ширини посудини. Після цього необхідно зім'яти сітку в нещільну кулю і акуратно помістити кріплення в нашу посудину. Дротяна куля повинна досить міцною триматися в посудині, її приклеюють до країв вази. Після цього встановлюють рослинний матеріал, як правило стебло кожної рослини має проходити як мінімум через три-чотири шари сітки.

Пакувальні матеріали

Пакування – важливий елемент, який виконує важливу роль у сприйнятті букету. Різноманітні пакувальні матеріали, які представлені на сучасному ринку товарів, створюють букет більш цікавим та захоплюючим.

Для пакування букетів використовують:

пакувальні коробки різних видів;

сумки флористичні (рис. 3.10);

пакувальний папір (глянцевий, гофрований, оксамитовий);

додаткову паперову продукцію (листівки та конверти);

топери та декор;

стрічки;

склянки для флористики.

Сумка флористична

Тримачі для листівок

Стрічки атласні

**Папір пакувальний
оксамитовий**

Коробки для букетів

Стікери брендовані

Рис. 3.10. Матеріали для пакування квітів.

Окремо варто назвати актуальні сьогодні товари з патріотичною символікою. Вони є сьогодні незамінними атрибутами кожного магазину. Стильні та яскраві, вони допомагають у формуванні національної свідомості серед українців.

Також поширеними є товари з брендуванням для компаній (наклейки, подарункові конверти, стікери, коробки).

Рослинні матеріали для композицій з квітів

Сухоцвіти. Сучасна флористика сьогодні використовує різноманітні види сухоцвітів для різних потреб декорування: весільних букетів та бутоньерок; святкового оздоблення обідніх столів, зон рецепції та очікування для відвідувачів; прикрас для листівок чи подарункових коробок; прикраси для волосся та одягу (рис. 3.11).

Найбільш популярними є такими такі декоративні сухоцвіти: кермек, лаванда, овес, бавовна, амарант, гортензія, деревій, сафлор, бугенвілія, пампасна трава, лагурус, фаларіс.

Рис. 3.11. Приклади поєднання живих квітів і сухоцвітів у букетах.

Для вироблення сухоцвітів рослини спеціальній обробці та засушують. Для отримання якісного матеріалу рослини не можна сушити на сонці, оскільки кольори рослин можуть вицвісти. Велику роль грає швидкість

сушки потоками теплого повітря від різноманітних пристроїв. Для засушки рослинного матеріалу молюцелли, гортензії, гілочок сосни і ін. кращий результат дає сповільнена сушка, коли рослини тримають в сухому і теплому Квіти з ніжними пелюстками, такі як маргаритки, чорнобривці, жоржини, нігтики, цинії, троянди, гвоздики, фіалки та ін. погано зберігають форму і колір за звичайного висушування на повітрі. Для об'ємної сушки цих рослин застосовуються додаткові матеріали: пісок, вата, кукурудзяна мука, а також речовини, які активно поглинають воду - буру, силікагель та ін.

Листя дерев, чагарників, гілочки окремих видів хвойних, гілки з дрібними плодами і деякі трав'янисті рослини добре зберігаються після обробки розчином гліцерину у воді, який поглинається рослиною, надалі вода випаровується, а гліцерин залишається в тканинах, консервуючи їх. Листки не втрачають еластичності, але змінює забарвлення рослин на більш темний або коричневий. Одержаний у такий спосіб матеріал зберігається декілька років, а листки можна мити від пилу у теплій воді з милом і сушити.

Для приготування розчину в 1 частину гліцерину додають 2-3 частини гарячої води. У посудину наливають консервуючий розчин шаром 5 см і ставлять у гарячий розчин гілки рослин.

Для отримання ажурних остовів, вкритих системою жилок, проводять процедуру скелетизації, листки проварюють у содовому або вапняно-содовому розчині. На 1 літр води беруть 100 г соди і 40 г гашеного вапна, кип'ятять 10 хвилин, кладуть у розчин листки і тримають на повільному вогні 30-60 хвилин. Після того листки обробляють жорсткою щіткою або тупим ножом, видаляючи м'які тканини, щоб залишилася тільки сітка жилок.

Злаки піддають частковому вибілюванню, яке досягається витримуванням на сонці (для отримання солом'яного кольору сухоцвітів) або дією вибілюючих розчинів, наприклад розчину хлорного вапна або побутових відбілювачів для тканин.

Зафарбовані сухоцвіти отримують шляхом фарбування рослинного матеріалу кольоровою тушшю, чорнилами, аквареллю або напиленням сріблястої, золотистої, бронзової фарби.

Стабілізовані рослини. Стабілізовані рослини – це рослини, в яких природний сік замінили на спеціальний консервуючий розчин, що дозволяє їм зберігати свіжий вигляд протягом кількох років (від 3 до 10). Вони виглядають природно, не потребують догляду, поливу чи підрізання, а також не викликають алергію. Популярні наступні стабілізовані рослини для букетів: троянди, гортензії, гіпсофіла, евкаліпт, лаванда, мох, амарант, гербери, лімоніум, рускус, стахіс, хвойні (ялівець, туя) та інші.

3.3. Прийоми створення флористичних композицій у квіткових підприємствах м. Київ

У квіткових магазинах реалізація композицій здійснюється за поточними замовленнями та попередніми замовленнями. У першому випадку покупець самостійно підбирає квіти із представленої в магазині продукції, враховуючи рекомендації флориста-консультанта. Букет збирають у присутності покупця. Така взаємодія сприяє кращому розумінню уподобань замовника і дає ефективний результат. Попередні замовлення виконуються до більш святкових дат (весілля, ювілей, день народження та ін.), для підбору асортименту враховують призначення квіткової композиції, бажаний асортимент квітів, бюджет замовлення.

Квітковий ринок Києва у теперішній час пропонує якісний сервіс та бездоганну логістику в умовах швидких темпів життя мегаполісу. За дослідженнями компанії Ukrainian Business Award визначено підприємства-лідери, що задають стандарти якісних послуг у цій ніші – «Flowers.UA», «Чайна Роза», «Dicentra», «Украфлора» та «Flowerpot». Ці фірми мають по декілька магазинів, що дозволяє їм обслуговувати клієнтів у різних районах міста, швидше закривати замовлення. Ці бренди, а також інші – «Buket

Express», «Marta Flowers», «Proflowers», «Kiwi Flower Shop» обслуговують клієнтів у власних магазинах і виконують онлайн-замовлення та доставку.

Квітникові фірми реалізують широкий асортимент живих квітів від класичних троянд до екзотичних рослин, що дає змогу покривати практично всі запити клієнтів. Кількість представлених позицій, що охоплює всі популярні та рідкісні види квітів, у фірми Studio Flores нараховує 1 148 позицій. Інші фірми також демонструють широкий вибір, приваблюючи клієнтів різноманіттям – «Dicentra»(1 068), «Buket Express» (904). «Flowers»(835) , «Чайна Роза»(746), «Marta Flowers»(677) (рис. 3.12).

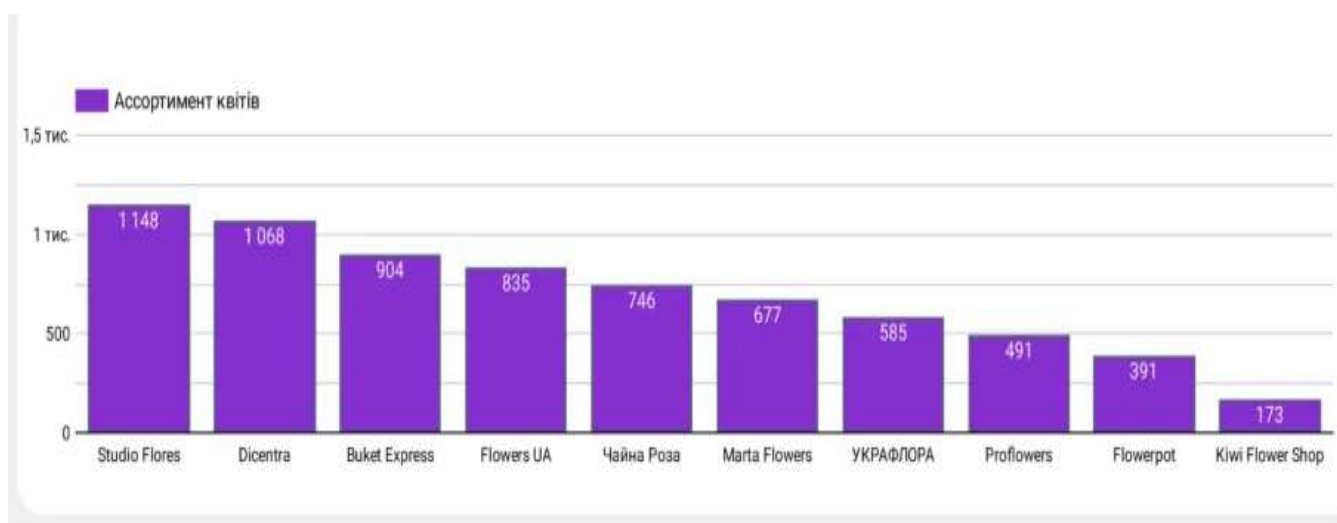

Рис. 3.12. Кількість позицій квіткового матеріалу для букетів у найвідоміших фірм м. Київ. Джерело [20].

Кількість різновидів букетів, які пропонують клієнтам, вказує на спрямованість фірм пропонувати максимально персоналізовані варіанти для будь-яких подій – «Proflowers»(29 типів), «Studio Flores» (17), Чайна Роза – (14). Інші компанії пропонують пропонують від 5 до 8 типів букетів, акцентуючи свій товар на найпопулярніших композиціях (3.13).

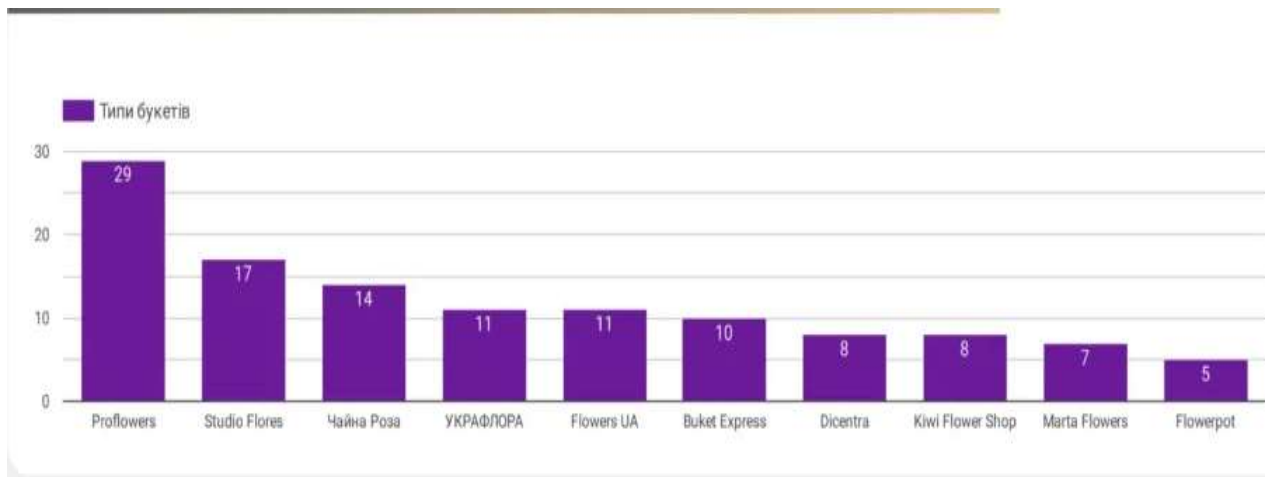

Рис. 3.13. Кількість типів букетів, які пропонують найвідоміші фірми м. Київ.

Джерело [20].

Флористична фірма «Pole flowers studio», де проводилися дослідження, – це підприємство, яке займається професійним створенням композицій з живих, сухих чи штучних квітів для різноманітних подій. Основна діяльність включає складання букетів, створення аранжувань та флористичний дизайн, що вимагає знання принципів композиції, колористики та особливостей догляду за рослинами.

Основні напрямки діяльності підприємства «Pole flowers studio»:

1. Складання композицій: створення букетів, аранжувань та композицій з живих, сухих або штучних квітів.
2. Оформлення подій: флористичне оформлення весіль, корпоративних заходів, ювілеїв та інших святкових подій.
3. Декорування інтер'єрів: прикрашання приміщень живими або штучними рослинами для створення затишку та естетики.
4. Оформлення вітрин: створення візуально привабливих композицій для декорування вітрин магазинів, салонів та торгових приміщень.
5. Вирощування квітів: деякі компанії можуть також займатися вирощуванням власних квіткових культур для подальшого використання в роботі.

Фірма «Pole flowers studio» активно залучає аудиторію через соціальні мережі – Instagram та Facebook.

Букети і композиції виготовляються під визначену подію або майбутнього власника (Додаток А). Працівники компанії дотримуються певних технік під час виготовлення букетів для різних категорій замовників.

Букети для жінок бувають створюють різноманітних форм – круглі, овальні, каскадні. Із квіткового асортименту для жінок найбільш підходять: фрезії, гвоздики, троянди, ромашки, конвалії, тюльпани, нарциси, фіалки, кали та ін. Кольорові поєднання дуже різноманітні, й підбираються у відповідності до смаків, віку, статусу жінки, можуть також відповідати порі року.

Букети для чоловіків складають лінійно-просторові, односторонні, або на довгих квітконосах. Для чоловіків підбирають відповідні рослинні матеріали – гладіолуси, антуріуму, гвоздики, жоржини, орхідеї, півонії, гіпеаструму. За колірною гамою чоловічий у букеті поєднують яскраві кольори квітів, щоб надати йому енергійних, активних рис.

Для дітей букети формують із використанням дрібних квітів: маргариток, ромашок, дзвоників, незабудок, фрезій та ін. У колірній гамі переважають пастельні, ніжні кольори, без контрастів.

Букет для ділових партнерів формують строгим з ліній, що ідуть вгору. Обов'язково створюють чіткі акценти, використовуючи великі квіти (стреліцію, гладіолуси, троянди). Забарвлення таких букетів яскраві, інтенсивні, а сама композиція має виражати індивідуальність людини, для якої цей букет призначений.

Для виконання квіткового оформлення ресторану, офісу, виставки, фітодизайнерами попередньо оглядається приміщення, відзначається стиль оформлення приміщень, колірна гама, спеціалізація закладу. Наприклад, у ресторанах східної кухні використовують квіти яскравих тонів, сполучаючи жовті, жовтогарячі, бузкові квіти. Для оформлення інтер'єру вишуканого

ресторану у європейському стилі створюють композиції з витончених квітів у світлих пастельних тонах (білі троянди, орхідеї тощо).

Сортування рослинного матеріалу. Роботи з складання композицій розпочинають з вибору та сортування матеріалу. Весь рослинний матеріал розкладають на групи за видами, сортами, кольором та за розмірами. Рослинний матеріал має гармонійно поєднуватися між собою за кольоровою гамою, фактурою. У квітковій композиції рекомендують komponувати три, або чотири кольори. Крім цього має бути головний рослинний та допоміжний матеріал (акценти та помічники).

Вибір посуду. Для кулястих та трикутних композицій обирають невисокий або середньої висоти посуд будь-якої форми та матеріалу. Для каскадів, напівкаскадів, а також S- та L - подібних форм обирають високі контейнери або широкі вази.

Складання букетів різних форм

Складання кулястої форми. Кулясті та напівсферичні композиції складають із рослин з кулястим суцвіттям (айстри, хризантеми, ромашки, півонії, жоржини, троянди). Рослини мають бути однакової довжини. Основний матеріал починають встановлювати від центру на однаковій відстані один від одного, пересуваючись, під однаковим кутом до периферії композиції, встановлюючи акценти та ритмічні ряди.

Складання трикутних форм. Трикутні композиції починають складати з головної вертикалі, двох горизонталей. Лінії першого плану вибудовують, встановлюючи головний акцент, далі заповнюють ритмічні ряди допоміжним матеріалом. Рослини встановлюють під невеликим кутом у напрямку від себе.

6. Складання хвилястих (s - та I - подібних форм). Починають складати композиції з акценту - фокусної плями, а потім за допомогою допоміжного матеріалу (гілки відповідної форми, ажурні листки папороті, аспарагуса), виводять S- або L-подібні лінії.

7. Складання каскадних форм. Каскади будують тільки у високому посуді. Їх починають із встановлення висоти яка має бути в 2-2,5 рази менша від висоти посуду. Потім виводять довжину каскаду, що дорівнює або перевищує висоту посуду. Залежно від виду каскаду встановлюють інші лінії (верх падаючі або низ падаючі).

8. Складання бутоньєрок. Бутоньєрки мініатюрні композиції. Їх складають як з живого, так і штучного рослинного матеріалу. Призначенні, в основному, для прикрашання одягу: капелюхів, жакетів, суконь, піджаків та ін. Композиційні принципи тут повністю витримані.

Асортимент рослин для складання букетів і квіткових композицій.

За результатами проведеного аналізу визначено, що фірма Pole flowers studio (м. Київ) для створення букетів і композицій з квітів використовує наступний широкий асортимент рослинного матеріалу, який складається з понад 80 позицій. Для зручності його аналізу ми поділили рослини на наступні групи: декоративні рослини закритого ґрунту; трав'янисті багаторічники відкритого ґрунту; однорічники відкритого ґрунту; рослинний матеріал дерев і кущів.

Тропічні рослини, до яких відносяться декоративні рослини закритого ґрунту, мають велике значення для складання букетів завдяки екзотичному вигляду та практичній довговічності. Вони вносять у композиції екзотичний та унікальний вигляд, що відрізняє їх від традиційної флористики. Тропічні квіти та листя (наприклад, антуріуми, геліконії, монстери, стреліції) мають незвичні форми, текстури та інтенсивні кольори, які миттєво привертають увагу до букету [9]. На відміну від багатьох ніжних квітів помірних широт, тропічні рослини добре переносять високі температури та вологість. Це робить їх ідеальним вибором для літніх подій, весіль на відкритому повітрі або заходів у теплому кліматі, оскільки вони довго залишаються свіжими і не в'януть швидко. Довговічність – багато тропічних видів, таких як геліконія, антуріум, відомі своєю здатністю довго стояти у зрізаному вигляді, що

забезпечує тривале задоволення від букета. Тропічні рослини чудово вписуються в різні стилі оформлення – від невимушених пляжних тем до офіційної елегантності чи сучасного шику. Їх можна використовувати як основний акцент або як розкішний зелений фон, додати глибини та особливого змісту подарунку.

Таким чином, використання тропічних рослин у флористиці дозволяє створювати яскраві, довговічні та змістовні букети, які виходять за рамки звичайного та запам'ятовуються своєю унікальністю.

На фірмі Pole flowers studio для створення букетів і композицій використовується 15 найменувань декоративних рослин закритого ґрунту (*Anthurium andraeanum*, *Hippeastrum*, *Anigozanthos*, *Gloriosa superba*, *Protea*, *Phalaenopsis*, *Strelitzia reginae* тощо).

У таблиці 3.1. наведено асортимент цих рослин, аналіз їх декоративних якостей та особливості використання у флористичних композиціях.

Таблиця 3.1. – Асортимент декоративних рослин закритого ґрунту, що використовується для створення квіткових композицій на підприємстві «Pole flowers studio»

№ з/п	Українська, латинська назва виду, родина	Морфологічні ознаки, декоративні якості	Зображення
1.	Антуриум Андре (<i>Anthurium andraeanum</i>) Родина: Ароїдні (<i>Araceae</i>)	Трав'яниста рослина з стеблами, які мають укорочені міжвузля, та щільними шкірястими листками. Навколо суцвіття утворюються характерні декоративні покривала білого, зеленого, рожевого, червоного чи кремового кольорів. Використання: додають у сучасні, мінімалістичні та структурні букети; поєднується з трояндами, орхідеями, протеею, еustomoю та зеленню.	
2.	Амариліс (<i>Hippeastrum</i>) Родина: Амарилісові (<i>Amaryllidaceae</i>)	Цибулинна рослина з довгими ремене-подібними листками. Має порожнистий міцний квітконос, на якому розкривається 2–6 великих лійкоподібних квітів. Відтінки — від білого й кремового до	

		рожевого, червоного та смугастих варіантів. Використання: у вишуканих букетах та парадних композиціях; амариліс виступає центральною квіткою завдяки своєму розміру та благородній формі.	
3.	Анигозантос, кенгурова лапка (<i>Anigozanthos</i>) Родина: Гемогастрові (<i>Haemodoraceae</i>)	Морфологія: багаторічна рослина з горизонталь-ним ризомом; листки довгі мечоподібні, зрілі в розетку; стебла безлисті, високо підніма-ються і закінчуються суцвіттями з трубчастих, опушених квіток, які нагадують лапу кенгуру. Використання: чудовий акцент у сучасних, лінійних, авангардних букетах; додає текстуру та глибину. Гарно поєднується з антуріу-мами, трояндами, гвоздиками, ліліями, орхідеями.	
4.	Банксія пильчаста (<i>Banksia serrata</i> L.) Родина <i>Proteaceae</i> .	Кущова рослина. Листки зазвичай жорсткі, іноді зубчасті, молоді пагони можуть бути опушеними. Суцвіття — великі «свічки» з сотень дрібних квіток, від жовтого до червоного/оранжевого кольору. Використання: додає структурності, екзотики та графічності композиції. Ідеальна для великих букетів, австралійського стилю та флористики з протеями.	
5.	Глоріоза розкішна (<i>Gloriosa superba</i>), Родина <i>Colchicaceae</i>	Трав'яниста ліана з блискучими листками, що закінчуються вусиками; квітки яскраві, пелюстки загнуті назад, червоно-жовті. В букетах застосовують завдяки екзотичній формі, що нагадує полум'я. Є популярним вибором для весільних букетів, а також для романтичних свят.	
6.	Геліконія «Ші Конг» (<i>Heliconia vellerigera</i> 'She Kong') Родина <i>Heliconiaceae</i>	Тропічна трав'яниста рослина з великими листками, які нагадують листя банана; висота може бути значною. Суцвіття: ампельні, квітки схожі на "клешні краба", мають яскраві прицвітки, що створюють декоративний ефект. Використання: популярна у великих інсталяціях, екзотичних	

		букетах та декорі. Додає глибину, колір і тропічний настрій.	
7.	Левкодендрон (<i>Leucadendron</i>) Родина <i>Proteaceae</i>	Вічнозелений кущ або невелике дерево. Листя вузьке, шкірясте, часто зелене або червонувате. Квітки дрібні, зібрані в колосоподібні суцвіття; чашолистки яскравого кольору. Використовують як структурний елемент у букета та композиціях. Добре поєднується з протеями, банксіями, екзотичними квітами, а також у сучасних флористичних стилях.	
8.	Озотамнус (<i>Ozothamnus</i>) Родина Складноцвіті <i>Asteraceae</i>	Вічнозелений кущ. Листя дрібне, шкірясте, зелене. Суцвіття – дрібні білі або кремові квітки, щільні китиці. Використання як наповнювач у букетах, додає повітряності та делікатності. Вдалий у м'яких пастельних композиціях, вінтажних та природних стилях.	
9.	Протея міні (<i>Protea spp. mini</i>) Родина: <i>Proteaceae</i>	Компактні декоративні кущі. Квіти зібрані у великі суцвіття, яскраві, головчасті. Використання: чудово підходить для невеликих букетів, авторських композицій та текстурних акцентів. Поєднується з трояндами, еустомою, анігозантосом і зеленню.	
10.	Протея королівська <i>Protea venusta</i> Compton Родина: <i>Proteaceae</i>	Низький напіврозлогий кущ (до ~70 см висоти). Листки ланцетні довжиною ~25-60 мм. Суцвіття — великі кошики (інфло-ресценції) ~50-70 мм в діаметрі. Використовується як головний акцент у великих, презентаційних композиціях. Дає лідерський центр букета та виражену структуру	
11.	Рускус (<i>Ruscus</i>) Родина <i>Asparagaceae</i>	Вічнозелений кущ. Має несправжні листки – філокладії. Взимку/в інтер'єрі використовують гілки з червоними ягодами. Часто використовується як декоративне «зелене» листя в букетах.	
12.	Стреліція (<i>Strelitzia reginae</i>) Родина <i>Strelitziaceae</i>	Вічнозелена багаторічна рослина. Листя великі, довгі, мечоподібні, зелені.	

		Квіти яскраво-помаранчеві з синьою “шпорою”, нагадують голову птаха. Використання: додає тропічності, динаміки та виразного акценту у сучасних композиціях. Підходить для інсталяцій, великих букетів та екзотичних флористичних робіт.	
13.	Тіландсія (<i>Tillandsia</i>) Родина <i>Bromeliaceae</i>	Ампельна епіфітна рослина, без кореневища в ґрунті. Листя вузьке, шкірясте, сизувато-зелене. Квітки дрібні, яскраві. Використання: у флораріумах, у композиціях без води, у букетах у стилях мінімалізм або еко-флористика.	
14.	Фаленопсис (<i>Phalaenopsis</i> spp.) Родина: <i>Orchidaceae</i>	Епіфітна орхідея; листя товсте, м'ясисте; квітконос довгий з поодинокими квітками або зібрані у суцвіття по 3-5 шт. Додає вишуканості та легкості букетам і композиціям. Часто використовується у весільній флористиці, преміальних подарункових композиціях.	
15.	Ховея (<i>Howea</i>) Родина Пальмові (<i>Arecaceae</i>)	У природі дерева середніх розмірів. Великі, перисті листки. Використання: у флористиці – як зелене наповнення композицій.	

Трав'янисті багаторічні рослини мають велике значення для складання букетів, виконуючи роль не лише декоративних елементів, але й основи композиції. Завдяки своїй різноманітності, вони забезпечують різноманітність текстур, форм та ліній, додають об'єму та природності, можуть використовуватися як основні квіти або як допоміжна зелень [8, 1, 2]. Так різні види трав чи папороті допомагають створити бажану форму букета, забезпечуючи вертикальні або каскадні лінії. Зелень багаторічних рослин використовується як фон, що підкреслює яскравість основних квітів і заповнює простір між ними. Деякі багаторічні квіти (наприклад, півонії, гербери, жоржини, хризантеми) можуть слугувати центральними елементами букета завдяки своїй красі та розміру.

Використання трав'янистих рослин, зокрема багаторічних польових трав, надають букету більш натурального, "дикого" або еко-стилю, який зараз є популярним у флористиці.

Багато багаторічників, наприклад, хризантеми, відрізняються хорошою стійкістю у зрізаному вигляді, що продовжує життя букета [19].

Багато видів трав'янистих багаторічників мають приємний аромат, що додає букету ще одну важливу якість.

Отже, трав'янисті багаторічні рослини є універсальним та цінним матеріалом у флористиці, що дозволяє створювати як класичні, так і сучасні, оригінальні композиції.

На фірмі Pole flowers studio для створення букетів і композицій використовується 23 види трав'янистих багаторічних рослин відкритого ґрунту (*Allium*, *Dianthus caryophyllus*, *Gerbera jamesonii*, *Cynara scolymus*, *Gladiolus*, *Dahlia pinnata*, *Paeonia lactiflora*, *Ornithogalum*, *Chrysanthemum ×morifolium* тощо).

У таблиці 3.2 наведено асортимент цих рослин, аналіз їх декоративних якостей та особливості використання у флористичних композиціях.

**Таблиця 3.2. – Асортимент трав'янистих багаторічних рослин
відкритого ґрунту, що використовується
для створення квіткових композицій**

№ з/п	Українська, латинська назва виду, родина	Морфологічні ознаки, декоративні якості	Примітка
1.	Агапантус, африканська лілія (<i>Agapanthus africanus</i>), Родина Агапантові	Рослина з ременеподібними листками, довжиною 20–80 см, зібраними у прикореневу розетку. Суцвіття - зонтик з численними фіолетово-синіми або білими трубчастими квітками на високому квітконосі. Використовують у романтичних букетах, як у монобукетах, так і в сполученні з іншими квітами: трояндами, півоніями, еustomами.	
2.	Аліум, цибуля декоративна (<i>Allium</i>), Родина <i>Amaryllidaceae</i>	Має високі квітконоси, квітки сферичні, фіолетові, білі або рожеві. Листя вузьке, лінійне, цибулинне. Суцвіття довго стоять у вазі, підходять і для зимових букетів (сухоцвіти).	
3.	Аспарагус Шпренгера, а. лікарський (спаржа), (<i>Asparagus</i>)	Рослина з ажурними пагонами; має листки, які редуковані до лусочок. Квітки дрібні, утворює ягоди червоного кольору. В букетах використовується як фон для інших рослин	
4.	Артишок справжній, посівний (<i>Cynara scolymus</i> L.), родина <i>Asteraceae</i>	Стебло висотою до 1,5 м. Великі, перисторозсічені листки сіро-зеленого кольору. Суцвіття – кошик, діаметр до 20 см. синьо-фіолетового кольору, що зовні нагадують шишки. Добре сполучається з гортензіями, трояндами, використовується як сухоцвіти	
5.	Гвоздика садова (<i>Dianthus caryophyllus</i>), Родина Гвоздичні	Має шкірясті, стрілчасті листки. Квітки махрові, різного кольору, пелюстки з зубчастими краями. Широко розповсюджена в урочистих, офіційних, весільних букетах тощо	
6.	Гербера Джеймсона (<i>Gerbera jamesonii</i>),	Листки зібрані у розетку біля основи. Суцвіття «кошик», діаметр	

	Родина Айстрові	3-12 см, різних кольорів. Універсальна рослина, добре поєднуються з іншими квітами (тройндами, хризантемами). Різноманітність кольорів суцвіть дозволяє створювати як яскраві, контрастні, так і однотонні композиції.	
7.	Гіпсофіла, лещиця волотиста (<i>Gypsophila paniculata</i>) Родина Гвоздикові (<i>Caryophyllaceae</i>).	Багаторічні трави висотою 30-50 см. Стебло гіллясте, листки вузькі, подовгасто-трикутні. Квіти в пухких суцвіттях; квітки білі, рожево-червонуваті або червоні. Дрібні білі або рожеві квіти використовуються як наповнювач, надаючи букету легкості та повітряності.	
8.	Гладіолус, або косарики (<i>Gladiolus</i>) Родина <i>Gladioleae</i>	Бульбоцибулинні рослини с високими прямими стеблами 50–150 см . Листки лінійні або мечоподібні 50–80 см завдовжки, блакитно-зеленого кольору, змикаються навколо стебла. Квітки зібрані в однобічне, двостороннє або спіральне колосоподібне суцвіття до 80 см довжиною, Квітки сидячі з простою лійкоподібною оцвітиною, різної величини і форми. Є символом мужності для чоловічих букетів. Поєднують з ліліями, хризантемами, жоржинами, тройндами.	
9.	Золотарник канадський (<i>Solidago canadensis</i> L.), Родина Айстрові (<i>Asteraceae</i>)	Рослини з прямими або похилими стеблами, висотою 50-120 см. Листки вузькі. Суцвіття ажурні, складаються з численних дрібних жовтих квітів. Використовується як яскравий елемент для букетів з живих квітів, довго зберігає свіжість. Підкреслює виразність інших квітів – тройнд, хризантем та ромашок. З нього виготовляють сухоцвіти.	
10.	Еремурус (<i>Eremurus robustus</i>) Родина <i>Asphodelaceae</i> .	Утворює розетку стрічкоподібних листків у основі. Утворює високі квітконоси (до 2 м) з суцвіттям колос, що нагадує	

		“свічку”. Використовують у якості акцента для надання букету висоти і пишноти	
11.	Жоржини (<i>Dahlia pinnata</i>), Родина Айстрові	Стебла прямі, гіллясті, порожнисті, до 250 см заввишки. Листки перисті, 10-40 см завдовжки, зелені або пурпурові. Суцвіття — кошики, діаметр варіює від 3 до 25 см. Язичкові квітки великі, різного забарвлення і форми. Існує безліч сортів жоржин, що дозволяє їх успішно поєднувати у різних за стилем і кольоровою гамою букетах	
12.	Кермек звичайний (<i>Limonium vulgare</i>)	Рослини 30-80 см заввишки. Стебло вкорочене, гіллясте. Листки прикореневі. Квітки в волотях, дрібні, рожеві, пурпурові або жовті. У свіжих букетах кермек чудово доповнює великі квіти, додає об'єму та яскравих акцентів. Може бути основою для монобукетів. Одна з головних сфер застосування - у сухих букетах. Як довговічний сухоцвіт, підходить для інтер'єрних композицій.	
13.	Ковила найтонша, стіфа (<i>Stipa tenuissima</i>), Родина Тонконогові (<i>Poaceae</i>)	Злакова рослина висотою до 1,5 м, листки вузькі. Суцвіття – довгі, тонкі, плаваючі волоті, дуже декоративні. Використовується в букетах як сухоцвіт або доповнення до свіжих квітів. Її легкі та повітряні колоски надають композиціям ніжності, особливо у весільних букетах та аранжуваннях з польових квітів, а також можуть бути пофарбовані у різні кольори.	
14.	Лілії гібридні (<i>Lilium spp.</i>), Родина Лілійні	Цибулинні рослини зі стеблом, вкритим лінійними листками, що розташовані почергово. Квітки бувають різноманітних форм (чашоподібні, зірчасті, трубчасті) та кольорів, часто мають сильний аромат. Популярні в букетах завдяки своїй красі та здатності зберігати	

		свіжість до двох тижнів після зрізу. Великі, ароматні квіти є ідеальним доповненням до святкових композицій.	
15.	Нарцис вузьколистий (<i>Narcissus angustifolius</i> Curt.), Родина Амаріллісові	Цибулинні рослини зі стрічкоподібними листками різної довжини. Квіти поодинокі, ароматні, білі або жовті, в середині – коронка. Популярні у весняних композиціях.	
16.	Орнітогалум (<i>Ornithogalum</i> spp.)	Цибулинна рослина з лінійним листям; квітки зірчасті, білі. Екзотична, стійка квітка, яку часто використовують у весільній флористиці завдяки її тривалій свіжості, відсутності запаху та здатності доповнювати інші квіти. Використовують як самостійно, так і в поєднанні з іншими рослинами, а білі сорти з темною серединкою надають букету особливої виразності.	
17.	Півонія трав'яниста (<i>Paeonia lactiflora</i>) Родина Півонієві (<i>Paeoniaceae</i>)	Кущ з великими, часто махровими квітами різноманітних форм (напівмахрові, анемоновидні, японські, трояндоподібні) та кольорів, включаючи відтінки червоного, рожевого, білого, а також жовті та двоколірні сорти. Активно використовуються у флористиці завдяки своїй красі, різноманітності та аромату для створення великих монобукетів. Квіти мають тривалий термін зберігання у зрізаному вигляді. У букетах можна поєднувати із ранункулюсами, еustomами, півонієподібними сортами троянд. Дуже ефектна як головна квітка в сезонних весняно-літніх композиціях.	
18.	Піретрум щиткоподібний (<i>Tanacetum corymbosum</i>), Родина Айстрові (<i>Asteraceae</i>)	Рослина висотою 70-100 см, листки перисторозсічені, ароматні. Суцвіття – немахрові кошики білими язичковими квітками, та жовтими трубчастими. Використовують в букетах як стійку альтернативу ромашці, додаючи в них яскравість та свіжість.	

19.	Тюльпан садовий (<i>Tulipa gesneriana</i>), Родина Лілієві (<i>Liliaceae</i>)	Цибулинна рослина висотою 10-70 см з широколанцетними листками. Квітки поодинокі, келихоподібні з простою або махровою оцвітиною. Існує безліч сортів з різним забарвленням і формою пелюсток. Використовують в весняних букетах, є універсальним подарунком для різних свят. Поєднують з трояндами, хризантемами, альстромеріями. Для створення гармонійного монобукету рекомендують комбінувати тюльпани різних кольорів.	
20.	Фрезія гібридна (<i>Freesia</i> spp.), Родина Ірисові	Рослина з вузькими листками. Квітки трубчасті, часто ароматні, в різних кольорах. Бувають білими, жовтими, рожевими, червоними, помаранчевими, фіолетовими та блакитними.. Мають приємний, ніжний аромат, який зберігається протягом тривалого часу, що робить їх популярним вибором для букетів. Популярні у весільних композиціях.	
21.	Хеліборус, морозник посівний (<i>Helleborus</i> L.)	Рослина, з дуже коротким стеблом. Листки: часто пальчато-розсічені. Квіти: на коротких квітконіжках, схожі на ліхтарики, білого, рожевого бордового кольору. Квіти довго зберігають свіжість, використовують для складання квіткових різдвяних композицій.	
22.	Хризантема садова (<i>Chrysanthemum</i> <i>×morifolium</i>), Родина Айстрові	Стебла прямостоячі, 25-120 см заввишки, іноді розгалужені, з тонкими гілками, рясно облиственні. Суцвіття - кошик, махрові, напівмахрові, від 6 до 25 см в діаметрі. Суцвіття одиночні або в кількості 2-10 шт. Велику кількість сортів класифікують за формою та розміром суцвіть, формою віночка з язичкових квіток. Є універсальними квітами для букетів, які добре поєднуються з трояндами, ліліями, дельфініумами тощо. Додають композиції	

		об'єму, насичених відтінків.	
23.	Хризантема корейська (<i>Chrysanthémum ×koreanum</i>), Родина Айстрові	Стебла прямостоячі, 25-50 см заввишки, сильно розгалужені, рясно облиственні. Суцвіття - кошик, махрові, напівмахрові, від 2 до 9 см в діаметрі, зібрані в кількості 2-10 шт. Сорти класифікують за формою та кольором суцвіть. Ідеально підходять для букетів завдяки різноманітності відтінків та тривалості свіжості (до 30 днів у зрізці). Добре поєднуються з іншими квітами, створюючи гармонійні композиції, і можуть бути як центральним елементом букета, так і доповненням до нього.	

Однорічні рослини мають велике значення для складання букетів і квіткових композицій завдяки тому, що впродовж літньо-осіннього сезону забезпечено постійний доступ до різноманітного свіжого квіткового матеріалу. Однорічники дозволяють флористам експериментувати з яскравими кольорами, формами та текстурами. Асортимент літників, які вирощуються в нашій зоні в умовах відкритого ґрунту пропонує величезну різноманітність кольорів, розмірів і форм суцвіть, що дозволяє створювати найрізноманітніші композиції — від ніжних і пастельних до яскравих та екзотичних [1-3]. Крім того, однорічні культури – це доволі бюджетний матеріал, який виробляється переважно місцевими виробниками, і тому має певні переваги перед придбанням багаторічників або імпортованих квітів.

Багато популярних однорічників – цинії, айстри та левкої мають хорошу стійкість після зрізання, довго зберігаючи свою декоративність.

На фірмі для створення букетів популярні такі однорічні рослини:

Цинія елегантна (*Zinnia elegans*) – цінується за свої яскраві, великі квіти та відмінну стійкість у зрізі.

Айстра однорічна (*Callistephus chinensis*) – класика осінніх букетів, має безліч сортів різної форми та забарвлення.

Левкой (*Matthiola incana*) – відомий своїм чудовим ароматом і ніжними суцвіттями, які добре стоять у воді.

Космея (*Cosmos*) – легкі, ажурні квіти, що додають букетам польового шарму та об'єму.

У таблиці 3.3 наведено асортимент однорічних рослин, аналіз їх декоративних якостей та особливості використання у флористичних композиціях.

**Таблиця 3.3. – Асортимент однорічних рослин відкритого ґрунту,
що використовується для створення квіткових композицій**

№ з/п	Українська, латинська назва виду, родина	Морфологічні ознаки, декоративні якості	Примітка
1.	Айстра китайська (<i>Callistephus chinensis</i>) Родина: Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Рослина з міцними прямими стеблами та великими махровими суцвіттями різних відтінків — від білого до насичено-фіолетового. Листки темно-зелені. Використання: ідеальна для створення пишних сезонних букетів, композицій та святкових оформлень. Добре поєднується з еустомою, трояндою, хризантемою	
2.	Амарант (<i>Amaranthus</i>) Родина Амарантові (<i>Amaranthaceae</i>)	Прямостійкі стебла, можуть бути з червоною пігментацією. Листки прості, еліптичні. Суцвіття – великі панікули або волоті, часто яскраві (червоні, рожеві, помаранчеві); прямостоячі або ті, що звисають. Використовують у свіжих букетах, виготовляють сухоцвіті і стабілізовані рослини. У букетах створює ефект каскадності й динаміки; незамінний у сучасних та об’ємних композиціях.	
3.	Еустома великоквітова, лізіантус (<i>Eustoma grandiflorum</i>), родина: Тирличеві (<i>Gentianaceae</i>)	Має прямі, міцні стебла сизуватого кольору, від 30 до 110 см заввишки. Квітки великі, (до 8-15 см у діаметрі) прості або махрові, схожі на троянди, з ніжними хвилястими пелюстками, мають різноманітну палітру кольорів. Цвітіння довготривале, червень-вересень. Квіти додають букету розкоші та об’єму. Чудово виглядає з іншими квітами – трояндами, фрезіями, орхідеями та гортензіями. Одна з найпопулярніших квітів у флористиці — підходить для весільних, романтичних та преміальних букетів.	

4.	Капуста декоративна (<i>Brassica oleracea</i> var. <i>acephala</i>) Родина: Капустяні (<i>Brassicaceae</i>)	Утворює розетку щільних хвилястих листків у формі декоративної “троянди”. Відтінки — кремові, рожеві, пурпурові, зелені. Використання: Ефектний акцент у осінніх та зимових композиціях, додає фактурності та нестандартного вигляду.	
5.	Космея (<i>Cosmos</i> <i>bipinnatus</i>). Родина: Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Рослина з розсіченим ажурним листям. Квітки – великі кошики на високих тонких стеблах, з відкритими пелюстками рожевого, білого чи бордового кольору. Використання: прекрасно вписується в натуральні, польові та літні композиції.	
6.	Лагурус (<i>Lagurus</i> <i>ovatus</i> L.) Родина: Тонконогові (<i>Poaceae</i>)	Утворює пучок стебел до ~50 см висоти. Листки вузькі. Суцвіття – щільна овальна панікула з пухнастими приквітками («хвостики кролика»), саме це дає популярну декоративну назву «bunny tails». У букетах додає ніжності й текстурної м’якості; чудово підходить для сухих і сезонних осінніх композицій.	
7.	Лепідіум (<i>Lepidium</i> <i>sativum</i>) Родина Капустяні (<i>Brassicaceae</i>)	Тонкі, легкі суцвіття з дрібними насіннєвими коробочками, створюють легку аерографічну фактуру. Використовують як декоративний наповнювач у сучасних авторських букетах; додає легкості та динаміки.	

8.	Матиола (<i>Matthiola incana</i>) Родина: Капустяні (<i>Brassicaceae</i>)	Рослина з ароматними, махровими квітками, зібраними у суцвіття китиці. Цінується за декоративність, приємний солодкий аромат і тривале цвітіння у відкритому ґрунті. Використовують для романтичних композицій, весільних букетів та декору, оскільки вона символізує ніжність, сімейну любов. Ця квітка гарно поєднується з трояндами, гортензіями та гвоздиками.	
9.	Соняшник (<i>Helianthus annuus</i>) Родина: Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Стебло може сягати кількох метрів. Листки великі, прості, стебло зазвичай опушене. Суцвіття з зовнішніми язичковими квітками (часто жовтими) та внутрішніми трубчастими. У флористиці соняшник цінується за яскравість, позитивну енергетику та символізм сонця, радості та життєвої сили. Він чудово поєднується з ромашками або лавандою. Підходить для створення літніх, етно- та весільних букетів, а також для вираження підтримки, любові та успіху.	
10.	Фізаліс (<i>Physalis</i>)	Трав'янисті кущики з простими листками. Квітки прості, жовті або білі; плоди — їстівні ягоди, обгорнуті в паперову оболонку. Стильний акцент в осінніх композиціях, сухоцвітах та тематичному оформленні.	
11.	Цинія елегантна (<i>Zinnia elegans</i>) Родина: Складноцвіті (<i>Asteraceae</i>)	Рослини мають міцні стебла, овальні листки, великі, яскраві суцвіття, які довго зберігають свіжість. Використання: барвистий акцент у літніх та яскравих композиціях; добре поєднується з айстрами, соняшниками, космеєю.	

У сучасній флористиці активно використовується рослинний матеріал дерев і кущів, які у букети і композиції додають текстуру, форму, об'єм і

зелень. Гілки можуть бути основою, на яку розміщують квіти, з них формують каркас букета. Гілки з зеленими або жовтими, червоними листками створюють фон для квітів, підкреслюючи їхню красу та яскравість.

Використовують і суцвіття або квіти кущів, які є декоративними, наприклад гортензії. Рослини з яскравими ягодами – скімія, сніжноягідник, шипшина додають яскравих акцентів та текстури, особливо восени.

У таблиці 3.4 наведено асортимент дерев і кущів, аналіз їх декоративних якостей та особливості використання у флористичних композиціях.

Таблиця 3.4. – Асортимент деревних рослин відкритого ґрунту, що використовується для створення квіткових композицій

№ з/п	Українська, латинська назва виду, родина	Морфологічні ознаки, декоративні якості	Примітка
1.	Бірючина звичайна (<i>Ligustrum</i>) Родина <i>Oleaceae</i>	Вічнозелений або листопадний кущ. Листки супротивні, прості, темно-зелені. Квітки маленькі, білі, ароматні; плоди – чорні ягоди. Використовують гілочки з листками і плодами як акцент для осінніх та зимових композицій. Надає фактурності.	
2.	Гортензія деревоподібна (<i>Hydrangea arborescens</i>) Родина <i>Hydrangeaceae</i>	Кущ з великими листками з зубчастими краями. Суцвіття: часто великі кулясті «шапки» або волоті, що складаються із дрібних квіток. Використання в букетах для створення основи і об'єму. Часто використовується у весільних букетах та монобукетах.	

3.	Гортензія великолиста (<i>Hydrangea macrophylla</i>) Родина <i>Hydrangeaceae</i>	Кущ з великими листками з зубчастими краями. Суцвіття: великі кулясті, що складаються із дрібних квіток Колір квітів можна змінювати, регулюючи рН ґрунту(кислий – сині, лужний – рожеві). Підходить для романтичних композицій, весільних букетів, моно-букетів.	
4.	Дуб черешчатий (<i>Quercus robur</i>) Родина: Букові (<i>Fagaceae</i>)	Дерева з короткочерешковими перистолопатовими листками плоди — жолуді. Використання в букетах: Декоративне листя (особливо восени) використовують у сезонних і рустикальних букетах. Додає структуру та глибокий колір.	
5.	Ліщина звичайна (<i>Cotinus coggygria</i>)	Морфологія: листопадний кущ або невелике дерево з округлими листками, що восени червоніють; суцвіття утворюють «димчасті» пухнасті волоті. Використовуються засушені або стабілізовані гілки з листочками для додаткової декорації осінніх і зимових букетів	
6.	Нутан (<i>Leucospermum</i>) Родина: Протейні (<i>Proteaceae</i>)	Кущі або невеликі дерева; яскраві головчасті суцвіття. Використання в букетах: екзотичний акцент у сучасних та структурних композиціях. Добре поєднується з трояндами, антуріумами, банксіями, еustomами, зеленню. Довго стоїть у зрізі.	
7.	Падуб (<i>Ilex aquifolium</i>) Родина Падубових (<i>Aquifoliaceae</i>)	Вічнозелені кущі, листки шкірясті, зубчасті; дрібні зеленувато-білі квітки, плоди — червоні ягоди. Класичний зимовий матеріал. Використовується у новорічних, святкових та зимових композиціях.	
8.	Скімія японська (<i>Skimmia japonica</i>) Родина: Рутові (<i>Rutaceae</i>)	Вічнозелений кущ з простими ланцетними або овальними листками (6-21 см довжини) з гладким краєм; суцвіття —	

		щільні щитки з дрібними білими квітками; плоди – округлі ягоди червоного кольору. Використовується як структурний наповнювач. Ягідні гілочки додають об'єму та зимового настрою у святкових букетах	
9.	Сніжнягідник білий (<i>Symphoricarpos albus</i>) Родина жимолостевих (<i>Caprifoliaceae</i>)	Листопадний кущ із супротивними овальними листками; квітки дрібні рожеві, плоди – білі ягідки, що тримаються взимку. Дуже популярний у флористиці — ягоди додають ніжності, фактури й зимового настрою, особливо у вінтажних та романтичних букетах.	
10.	Шипшина собача (<i>Rosa canina</i>) Родина: Розові (<i>Rosaceae</i>)	Кущі з шипами, з перистими листками; квітки одиночні або в суцвіттях, зазвичай рожеві, червоні або білі; плоди — глідоподібні ягоди. Гілочки з плодами застосовують у осінніх та зимових композиціях для текстури та яскравих акцентів.	

Троянди мають величезне значення у складанні букетів завдяки своїй символіці кольорів та універсальності [16-18]. Їх колір визначає емоційне послання: червоні символізують пристрасть, білі — чистоту та невинність, рожеві — ніжність і вдячність, а жовті — дружбу та радість. Це дозволяє створювати букети для будь-якого приводу, від романтичних побачень до професійних свят.

Популярні види композицій з троянд.

Монобукети: складаються виключно з троянд одного сорту або кольору. Це класика, що підкреслює красу та символізм самої троянди (наприклад, 51 червона троянда для вираження глибокого кохання).

Збірні букети: троянди поєднуються з іншими квітами та зеленню (евкаліпт, гіпсофіла, півонії, гортензії), що додає композиції об'єму, текстури та багатогранності.

Композиції в капелюшних коробках або кошиках: сучасний тренд, який виглядає елегантно і не вимагає вази. Квіти розміщуються у спеціальній флористичній губці (оазисі), що забезпечує їхнє довготривале зволоження.

Тематичні композиції: створюються до певних подій (весілля, день народження, Новий рік). Вони можуть мати певну форму (наприклад, серце) або включати додаткові декоративні елементи.

Основні правила складання букета.

Підготовка квітів: перед складанням букета троянди потрібно підготувати. Необхідно видалити нижнє листя та шипи, які будуть у воді або оазисі, щоб запобігти гниттю. Стебла підрізають гострим ножем або секатором під кутом 45 градусів у воді, щоб уникнути утворення повітряних тромбів.

Техніка складання: найпоширеніша техніка для круглих букетів – спіральна. Стебла троянд перехрещуються під кутом, створюючи міцну основу, яка добре тримає форму.

Баланс та колір: важливо дотримуватися балансу між квітами та декоративними елементами. Поєднання кольорів має бути гармонійним, підкреслюючи красу троянд.

Фіксація: готовий букет міцно фіксують флористичною стрічкою або рафією, а потім вже декорують папером, стрічками чи іншими матеріалами.

На фірмі Pole flowers studio для створення букетів і композицій використовується 19 сортів троянд різних садових груп – чайно-гібридні троянди, старовинні троянди, флорибунда тощо. У таблиці 3.5. наведено їх асортимент, декоративні якості та особливості використання у флористичних композиціях.

Таблиця 3.5 – Асортимент троянд, що використовується для створення букетів і квіткових композицій

№ з/п	Назва сорту, садова група	Декоративні якості	Примітка
1.	Rosa ‘Julietta’ Садова група: старовинні троянди	Кущова троянда; квітки великі (близько 8–10 см діаметром), густомахрові, чашоподібної форми, з ніжним персиково-абрикосовим забарвленням. Для весільних, ніжних і романтичних композицій; популярна у весільних букетах нареченої.	
2.	Rosa ‘Tsumugi’ Садова група: чайно-гібридні троянди	Троянда японської селекції; великі чашоподібні квіти, багатопелюсткові (до ~120 пелюстків), колір світло-рожевий в центрі, з переходом до блідо-рожевого на краях. Легкий аромат з нотками лаванди. Використання у делікатних, японських мінімалістичних, весільних та романтичних композиціях.	
3.	Rosa ‘Veggie’ Садова група: чайно-гібридні троянди	Компактний кущ, висотою 40–50 см; квітки середні, махрові, насиченого червоного кольору; листя темно-зелене, матове. Підходить для стильних, трендових та креативних композицій, де потрібен оригінальний акцент.	
4.	Rosa ‘White Ohara’ Садова група: чайно-гібридні троянди	Великі, келихоподібні квітки білого кольору з ніжними кремовими відтінками; листя глянцеове, темно-зелене. Сорт є класикою для весільної флористики; елегантних моно-букетів та розкішних композицій.	
5.	Rosa ‘Quixent’ Садова група: чайно-гібридні троянди	Сорт троянд французької селекції. Кущ до 60 см; квітки махрові, насичено-рожеві, середнього розміру; листя темно-зелене, шкірясте. Для яскравих, контрастних композицій, мікс-букетів та композицій для подій.	
6.	Rosa ‘Explorer’ Садова група: чайно-гібридні троянди	Чайно-гібридна троянда до 70 см; квітки з перехідним кольором від яскраво-червоного до бордо, оксамитові, махрові, середнього розміру; листя темно-зелене,	

		глянцеве. Ідеальна для класичних червоних букетів, строгих і пристрасних композицій.	
7.	Rosa 'Summerhouse' Садова група: чайно-гібридні троянди	Група сортів чайно-гібридних троянд; квітконоси довгі, квітки великі махрові світло-рожевого кольору; листя темно-зелене, глянцеве. Підходить для легких, повітряних, сезонних букетів у природному стилі.	
8.	Rosa 'Nina' Садова група: чайно-гібридні троянди	Сорт має компактний кущ 40–50 см; квітки яскраво-червоні, махрові. Для енергійних, теплих, сонячних букетів; створює акцент у композиції.	
9.	Rosa 'Ocean Song' Садова група: чайно-гібридні троянди	Сорт з квітками рідкісного світло-лілового (або лавандового) відтінку, виведений німецькою компанією «Тантау». Відрізняється великими квітками (8-10 см) ідеальної келихоподібної форми, щільними восковими пелюстками. Популярна у весільних букетах, романтичних композиціях.	
10.	Rosa 'Red Eye' Садова група: чайно-гібридні троянди	Сорт з унікальними червоними махровими квітами з яскраво-зеленим центром, що й дало назву «червоне око». Відрізняється рясним та повторним цвітінням протягом усього сезону, компактним кущем заввишки до 60 см. Використання в букетах: для яскравих контрастних акцентів; підходить для сучасних стильних букетів.	
11.	Rosa 'Tess' Садова група: старовинні троянди	Сорт троянди "Tess" (Тес) - це англійська троянда Девіда Остіна з темно-червоними бархатистими квітками. Відрізняється пишним, тривалим цвітінням, - чашоподібними бутонами (до 120 пелюсток), діаметром 8-10 см та легким ароматом з нотками чаю. Кущ прямостоячий, висотою до 130 см, з темно-зеленим листям. Ідеальна для зрізу (до 10 днів у вазі), створення весільних та романтичних букетів.	

12.	Rosa 'Mendwsild Park' Садова група: флорибунда	Сорт спреї-троянд з великими, густомахровими квітками, що нагадують півонії. Квітки мають перламутрово-рожеві відтінки із зеленуватим відливом на зовнішніх пелюстках. Сорт відрізняється рясним та тривалим цвітінням протягом усього сезону, компактним кущем. Ідеальна для романтичних композицій, весільних букетів та моно-букетів з м'якою пастельною гамою.	
13.	Rosa 'Fairy Kiss' Садова група: флорибунда	Сорт з ніжними повітряними квітками. Відмінні риси включають безліч дрібних, злегка підкручених пелюсток, що створюють мереживний ефект, а також ледь вловимий аромат прянощів. Популярна в романтичних букетах через свою легкість та витонченість.	
14.	Rosa 'Cherry Trendsetter' Садова група: флорибунда	Півонієподібний сорт троянд вишнево-малинового кольору з пишними, багат шаровими бутонами та густими гілками, на яких може розташовуватися від 5 до 10 бутонів. Квіти відрізняються глибоким відтінком і довго зберігають форму, підходять для букетів та фотосесій. Яскравий акцент у модних, сучасних букетах; часто використовується у контрастних композиціях.	
15.	Rosa 'Royal Wedding' Садова група: флорибунда	Спреї-троянда відрізняється махровими квітками кремово-білого кольору з ностальгічною формою, діаметром 5-5,5 см, зібраними в китиці, без запаху. Класика весільної флористики, підходить для розкішних та аристократичних композицій.	
16.	Rosa 'Destiny' Садова група: чайно-гібридні троянди	Чайно-гібридна троянда, що відрізняється відсутністю шипів. Квітки мають ніжно-лососево-рожеві відтінки з коралово-рожевою облямівкою. Додає букетам і композиціям, романтичності; часто використовується у весільних та весняних композиціях.	
17.		Елегантний сорт троянд	

	Rosa 'Silva Pink' Садова група: флорибунда	флорибунда, який має блідо-рожеві щільні квіти класичної форми. М'які пастельні рожеві пелюстки, що щільно збираються в чашоподібних квітках діаметром 7-9 см, зберігають декоративність навіть у дощову погоду. Для ніжних моно-букетів та жіночних весільних композицій.	
18.	Rosa 'Gra Trendsetter' Садова група: чайно-гібридні троянди	Сорт чайно-гібридної троянди з яскравими, темно-рожевими, махровими квітками півонієподібної форми. Кущ до 70 см. Сорт добре підходить для зрізування у букети.	
19.	Rosa 'Misty Bubbles' Садова група: флорибунда	Сорт спреї-троянд з півонієподібними бутонами. Відрізняється компактним кущем, високою стійкістю до хвороб та повторним цвітінням. Квіти мають насичений рожево-фіолетовий або фіолетовий відтінок. Зрізані квіти зберігають свіжість у вазі до 10-14 днів. Додає легкості, грайливості та текстури в об'ємні букети й мікс-композиції.	

До букетів і композицій нерідко додають стабілізовані рослини – амарант, евкаліпт, а також різноманітні гілочки та сухоцвіти. Евкаліпт представлений у різних відтінках (синьо-зелений, темно-зелений) та варіантах (baby blue, парвіфолія). Рускус застосовується у вибіленому та зеленому варіантах. Стабілізовані гілочки та листя – універсальний вибір для наповнення букета (наприклад, гілочки ялівцю, туї, аралії). Стабілізовані рослини зберігають природний вигляд роками, оскільки їхній натуральний сік замінено консервуючою рідиною на основі гліцерину.

Таким чином, до сучасних інновацій у флористиці можна віднести використання стабілізованих квітів, застосування декоративних елементів, що виходять за межі традиційних квітів – декоративні рослини (дерева, кущі, рослини закритого ґрунту).

РОЗДІЛ 4.

СТВОРЕННЯ ФЛОРИСТИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ПРИЙОМІВ І МАТЕРІАЛІВ

На основі проведених досліджень розроблено авторські квіткові композиції для подарункових букетів з використанням сучасних прийомів і матеріалів. В табличному матеріалі наводиться розрахунок потреби рослинних і пакувальних матеріалів та загальна вартість запропонованих композицій (табл.. 4.1–4.6).

Композиція 1 «Бузкова чарівність».

Призначення букету – поздоровлення для жінки на день народження. Різномірний букет створений в одній кольоровій гамі ніжних відтінків кремового та фіолетового кольору. Гармонійний перехід кольорів підкреслює жіночність, легкість та святковий настрій. До складу букети входять квіти преміального сегменту – гортензія великолиста, гербера міні, троянди чайно-гібридні сортів Вайт О'Хара, Місті баблю, Оушенс, а також сезонні квіти – дельфініум та жоржини (рис. 4.1).

Рис. 4.1. Композиція «Бузкова чарівність».

**Таблиця 4.1. – Розрахунок вартості матеріалів для створення
квіткової композиції «Бузкова чарівність»**

Найменування товару	Призначення	Ціна, грн	Кількість, шт.	Сума, грн.
Гортезія великолиста	Квіти	550,0	2	1100,0
Гербера міні	Квіти	100,0	9	900,0
Троянда чайно-гібридна 'Вайт О'Хара'	Квіти	150,0	7	1050,0
Троянда чайно-гібридна 'Місті баблз'	Квіти	290,0	5	1450,0
Троянда чайно-гібридна 'Оушенс'	Квіти	150,0	15	2250,0
Дельфініум	Квіти	150,0	5	750,0
Жоржини	Квіти	90,0	7	630,0
Пістація	Вічнозелена рослина	100,0	1	100,0
Папір пакувальний	Пакування	300,0	1	300,0
Загальна вартість матеріалів				8530,0

Композиція 2 «Ніжний танок».

Розкішна квіткова композиція створена до дня народження дорослої жінки, щоб подарувати атмосферу ніжності, турботи та свята. Квіткова композиція «Ніжний танок» побудована у ніжних світлих тонах з гармонійним поєднанням білих, кремових і рожевих квітів фаленопсису, гортезії великолистої, матіоли, антуріуму, гербери 'Гарден голдс', чайно-гібридних троянд сортів 'Вайт О'хара', 'Пінк О'хара', 'Тсумугі', 'Джульетта'. Композиція має різномірну структуру з стійких квітів, таких як антуріуми, наріне. Завдяки густо махровим квіткам троянд та гортензії виглядає об'ємно та вишукано (рис. 4.2).

Рис. 4.2. Композиція «Ніжний танок».

Таблиця 4.2. – Розрахунок вартості матеріалів для створення квіткової композиції «Ніжний танок»

Найменування товару	Призначення	Ціна, грн	Кількість, шт.	Сума, грн.
Фаленопсис	Квіти	150,0	11	1650,0
Гортезія великолиста	Квіти	350,0	9	3150,0
Матіола	Квіти	120,0	5	600,0
Антуріум	Квіти	400,0	3	1200,0
Гербера 'Гарден голдс'	Квіти	140,0	8	1120,0
Наріне	Квіти	110,0	3	330,0
Троянда чайно-гібридна 'Вайт охара'	Квіти	150,0	15	2250,0
Троянда чайно-гібридна 'Пінк охара'	Квіти	150,0	14	2100,0
Троянда чайно-гібридна 'Тсумугі'	Квіти	200,0	15	3000,0
Троянда чайно-гібридна 'Джульєтта'	Квіти	200,0	15	3000,0
Оазис	Закріплення рослин	40,0	6	240,0
Кошик	Пакування	1500,0	1	1500,0
Загальна вартість матеріалів				21340,0

Композиція 3 «Букет для коханої».

Вишуканий квітковий букет для молодої жінки, виконаний у ніжній пастельній палітрі кремових та пудрово-рожевих відтінків. Букет має щільну, гармонійну округлу форму, що створює ефект розкішної квіткової хмари. Троянди сортів 'Тсумугі', 'Менсвілд' мають не лише ніжний рожевий колір, а й вишукану вінтажну форму квітки, підкреслюючи жіночність його власниці. Об'ємні суцвіття гортензії додають пишності букету. Включення матіола надає букету ніжного вишуканого запаху (рис. 4.3).

Рис. 4.3. Композиція «Букет для коханої».

Таблиця 4.3. – Розрахунок вартості матеріалів для створення квіткової композиції «Букет для коханої»

Найменування товару	Призначення	Ціна, грн	Кількість, шт.	Сума, грн.
Гортензія великолиста	Квіти	350,0	7	2450,0
Матіола	Квіти	120,0	7	840,0
Троянда чайно-гібридна 'Тсумугі'	Квіти	200,0	7	1400,0
Троянда чайно-гібридна 'Менсвілд'	Квіти	200,0	9	1800,0
Папір пакувальний	Пакування	300,0	1	300,0
Загальна вартість матеріалів				6790,0

Композиція 4 «Passione».

Квітова композиція «Passione», призначена для поздоровлення чоловіка, складена у насиченій червоній гамі, що передає атмосферу пристрасті, чоловічої енергії та розкоші. Матеріали: антуриум, гортензія великолиста, гербера міні, хризантема садова 'Бігуді', орнітугалум, троянда 'Гранд Трендсеттер', евкаліпт стабілізований, листки падубу, листя дерев стабілізоване. Поєднання антуриумів, хризантем, гербер та мініатюрних троянд формує багаторівневу структуру, завдяки якій композиція виглядає об'ємною та динамічною(рис. 4.4).

Рис. 4.4. Композиція «Passione».

Таблиця 4.4. – Розрахунок вартості матеріалів для створення квітової композиції «Passione»

Найменування товару	Призначення	Ціна, грн	Кількість, шт.	Сума, грн.
Антуриум	Квіти	400,0	3	1200,0
Гортензія великолиста	Квіти	550,0	5	2750,0

Гербера міні	Квіти	100,0	5	500,0
Хризантема садова 'Бігудім	Квіти	200,0	9	1200,0
Орнітугалум	Квіти	100,0	5	500,0
Троянда 'Гра нд Трендсеттер'	Квіти	150,0	7	1050,0
Евкالیпт стабілізований	Листя	100,0	6	600,0
Падуб	Листя	200,0	3	600,0
Листя дерев стабілізоване	Листя	170,0	10	1700,0
Оазис	Закріплення рослин	40,0	6	240,0
Кошик	Пакування	1500,0	1	1500,0
Загальна вартість матеріалів				11840,0

Композиція 5 «Ніжний дотик».

Ніжний весільний букет «Ніжний дотик», створений в природній кремово-білій гамі, передає атмосферу теплоти, спокою та легкості. Весільний букет, що нагадує дикі польові букети, складений у актуальному вегетативному стилі, де акцент зроблений на природній красі рослин, а самі рослини мають максимально натуральний вигляд: сухоцвіти з лагурусу і пшениці 'Жізель'; кермек степовий, бавовна з плодами, колоски стіфи. Повітряні кульки бавовни, сухоцвіти та колосся утворюють м'яку багаторівневу структуру, завдяки чому композиція легка, пухнаста й по-осінньому затишна (рис. 4.5).

Рис. 4.5. Композиція «Ніжний дотик».

Таблиця 4.5. – Розрахунок вартості матеріалів для створення квіткової композиції «Ніжний дотик»

Найменування товару	Призначення	Ціна, грн	Кількість, шт.	Сума, грн.
Лагурус	Сухоцвіти	3,0	50	150,0
Пшениця 'Жізель'	Сухоцвіти	5,0	30	150,0
Кермек степовий натуральна	Квіти	8,0	20	160,0
Кермек степовий білий	Квіти	8,0	20	160,0
Бавовна	Плоди	10,0	10	100,0
Стіфа	Колоски	80,0	5	400,0
Загальна вартість матеріалів				1120,0

Композиція 6 «Зізнання у коханні».

Розкішний червоний букет у сучасному стилі, виконаний в глибоких червоних та винних відтінках, створений для особливого свята та яскравих емоцій. Антуріуми, троянди, хризантеми й декоративне листя формують об'ємний багаторівневий букет, що виглядає одночасно пишно та графічно. Контраст із темною упаковкою підкреслює насиченість кольорів, роблячи композицію виразною, сміливою та надзвичайно ефектною. Такий букет передає атмосферу урочистості, натхнення та щирих почуттів.

Для створення квіткової композиції «Зізнання у коханні» використано крупні квіти червоних кольорів. Матеріали: антуріум, хризантема садова 'Бігуді', амариліс, троянда чайно-гібридна 'Експловер', троянда півонієподібна 'Черрі Трендсеттер', золотарник, аспарагус, евкалипт стабілізований, листки падубу, листя дубу стабілізоване. (рис. 4.6)

Рис. 4.6. Композиція «Зізнання у коханні».

Таблиця 4.6. – Розрахунок вартості матеріалів для створення квіткової композиції «Зізнання у коханні»

Найменування товару	Призначення	Ціна, грн	Кількість, шт.	Сума, грн.
Антуриум	Квіти	400,0	2	800,0
Хризантема садова 'Бігуді'	Квіти	200,0	3	600,0
Амариліс	Квіти	360,0	1	360,0
Троянда чайно-гібридна 'Експловер'	Квіти	120,0	3	360,0
Троянда півонієподібна 'Черрі Трендсеттер'	Квіти	320,0	2	640,0
Золотарник	Сухоцвіти	100,0	3	300,0
Аспарагус	Листя	80,0	3	240,0
Евкаліпт стабілізований	Листя	60,0	4	240,0
Падуб	Листя	200,0	1	200,0
Листя дубу стабілізоване	Листя	65,0	1	65,0
Пістація	Листя	100,0	1	100,0
Папір пакувальний	Пакування	300,0	1	300,0
Загальна вартість матеріалів				4205,0

ВИСНОВКИ

Узагальнивши і проаналізувавши сучасні тенденції у флористиці, стилі і техніку складання квіткових композицій в м. Київ ми прийшли до наступних висновків:

1. Сучасні світові тенденції флористики базуються на історичному досвіді аранжування рослин, а також на сучасних вимогах до екологічності, збереження різноманіття.

2. На основі літературних даних і аналізу флористичних композицій у м. Київ визначено, що флористи дотримуються основних стилів складання композицій з квітів – вегетативного, декоративного, форма-лінійного, паралельного стилів та їх поєднанням.

3. Ідентифіковано кілька актуальних ключових аспектів, що впливають на дизайнерське вирішення: вибір стилістики композиції з квітів відповідно до потреб замовника, типу рослин, а також допоміжних матеріалів.

4. Наведено характеристику інструментів, приладдя, матеріалів та прийомів створення флористичних композицій різного призначення.

5. За результатами проведеного аналізу визначено, що фірма Pole flowers studio (м. Київ) для створення букетів і композицій з квітів використовує широкий асортимент рослинного матеріалу, який складається з понад 80 позицій. З сучасних інновацій у флористичній практиці застосовують стабілізовані квіти, декоративні елементи, що виходять за межі традиційних квітів – декоративні дерева, кущі, рослини закритого ґрунту.

6. Для створення букетів і композицій з квітів використовують: декоративні рослини закритого ґрунту – 15 найменувань (*Anthurium andraeanum*, *Hippeastrum*, *Protea*, *Phalaenopsis*, *Strelitzia reginae* тощо); трав'янисті багаторічники відкритого ґрунту – 23 види (*Allium*, *Asparagus*, *Cynara scolymus*, *Dianthus caryophyllus*, *Gerbera jamesonii*, *Solidago canadensis*, *Chrysanthemum ×morifolium* тощо); однорічники відкритого ґрунту – 11 видів (*Matthiola incana*, *Helianthus annuus*, *Lepidium sativum*, *Cosmos bipinnatus*, *Amaranthus* тощо); рослинний матеріал дерев і кущів – 9

видів (*Skimmia japonica*, *Ligustrum vulgare*, *Hydrangea arborescens*, *Hydrangea macrophylla*, *Ilex aquifolium* тощо).

7. На фірмі Pole flowers studio головною складовою асортименту для створення букетів і композицій є троянд різних садових груп – чайно-гібридні троянди, старовинні троянди, флорибунда (19 сортів). Троянди застосовують для складання монобукетів, збірних букетів, композицій в капелюшних коробках або кошиках, тематичних композицій.

8. Запропоновано власні флористичні композиції з використанням сучасних прийомів і матеріалів – «Бузкова чарівність», «Ніжний танок», «Букет для коханої», «Ніжний дотик», «Passione», «Зізнання у коханні», проведено їх економічний обрахунок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Алексеева Н.М., Черняк В.М., Левандовська С.М. Айстри. Біологічні особливості. Вирощування. Використання. Сорти. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2008. 160 с.
2. Бессонова В. П. Квітники. Загальне квітникарство: навчальний посібник. Дніпропетровськ: РВВ Дніпропетровський державний аграрний університет. 2014. 244 с.
3. Бунін В. О. Квітникарство / В. О. Бунін : Довідник. Львів : Світ, 1994. 150 с.
4. Бутко М. П., Соломаха І. В. Становлення вітчизняного ринку флористичної продукції в умовах євроінтеграції: монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 294 с.
5. Григора І.М. та ін. Ботаніка. Практикум: навчальний посібник. 6-те видання, перероблене та доповнене. К.: Арістей, 2008. 340 с.
6. Дячук П.В., Перфільєва М.В., Перфільєва Л.П. Флористика: навчальний посібник. Умань, 2013. 182 с.
7. Екологічний паспорт міста Київ. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/wp-content/uploads/2023/04/Ekologichnyj-pasport-m.-Kyiv.pdf>
8. Квітникарство / Л.П. Іщук, О.Г. Олешко, В.М. Черняк, Л.А. Козак / за ред. канд. біол. наук Л.П. Іщук. Біла Церква, 2014. 292 с.
9. Квітникарство закритого ґрунту : навчальний посібник / Ю. В. Слепцов та ін. Вінниця : ТОВ "Нілан-ЛТД", 2014. 282с.
10. Коленкіна М. С. Квітникарство : конспект лекцій для студентів денної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 206 – Садово-паркове господарство. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. 203 с.
11. Меленюк Т. В. Основи композиції. Методичні рекомендації. Київ. 2020. 84 с.
12. Новини ринку квіткової індустрії України. Електронний ресурс.

Режим доступу: <https://v.lutsk.ua/blog/business/kvitkovi-trendy-ta-novynky-ukrainskoho-rynku-choho-ochikuvaty-u-sferi-optovoho-prodazhu-kvitiv>

13. Пузиренко Я.В. Декоративна флористика. Мистецтво квіткового дизайну. Видавництво: Кондор, 2024. 232 с.

14. Пушкар В.В. Дизайн квітників: Навчальний посібник. – за ред. проф. Є.А. Антоновича. К.: Альтерпрес, 2007. 336 с.

15. Пушкар В.В. Квітникарство відкритого ґрунту: Навчальний посібник. Частина 1. К.: ДАКККиМ, 2006. 172 с.

16. Рід *Rosa* L. в Україні: генофонд, історія, напрями досліджень, досягнення та перспективи: монографія. К.: Фенікс, 2009. 375 с.

17. Рубцова, В.І. Чижанькова. Старовинні троянди. Київ. 2019. 54 с.

18. Троянди групи флорібунда (*Floribunda*). Біолого-екологічні особливості розмноження і вирощування та їх використання в озелененні / А. А. Бровді, В. В. Поліщук, А. Ф. Балабак, А. А. Пиж'янова. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 148 с.

19. Толлок Г. А. Зберігання живих зрізаних квітів. Споживча оцінка асортименту та якості товарів : зб. наук. праць. К. : КНТЕУ, 2000. 207 с.

20. Топ-10 квіткових магазинів Києва 2025. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://uba.top/flower-shops-of-kyiv/>

21. Тренди флористики 2025 Електронний ресурс. Режим доступу: <https://onlyrose.ua/trendy-florystyky-25?srsId=AfmBOoprclTe7AcC76l6jSj6blplU7njJIUEG-PHVxcxfCkNUv5rnj6>

22. Урсу Н. О., Гуцул І. А. Теоретичні основи композиції : навчально – методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 166 с.

23. Assmann Peter (1989) Contemporary Floristry. Publisher: FDF. 278 с.

24. Jaime, Elizabeth (2024). Flowering: Easygoing Floral Design for Surprising Contemporary Arrangements. Chronicle Books. 192 p.

25. Hunter, Norah (2012). The Art of Floral Design. Cengage Learning. pp. 376–417. ISBN 9781285677781.

26. Keiko, Kubo (2012). *Keiko's Ikebana: A Contemporary Approach to the Traditional Japanese Art of Flower Arranging*. Tuttle. 128 p.
27. Max Van De Sluss, Per Benjamin (2020). *Creativity with Flowers: A collection of floral recipes*. Stichting Kunstboek. 448 p.
28. Miyazaki, Ayano & Ota, Hiroko & Iwazaki, Kumiko & Urata, Mayu & Endo, Mamoru & Yasuda, Takami. (2025). Application of VR to ikebana education. *The Visual Computer*. 41. 11993-12007. 10.1007/s00371-025-04139-6.
29. Ogden, Sarah (2025). *Design and Style Modern Dried Flowers: The Essential Guide for Weddings, Events & The Home*. The Crowood Press. 160 p.
30. Pole flowers studio, офіційна сторінка на Facebook. Електронний ресурс. Режим доступу:
31. Rene Tucci (2024). *Framing Floral Techniques: Floral Design Skill Building, Inspirations & Explorations*. Schiffer. 234 p.
32. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури. Львів: «Новий світ. 2000», 2018. 702 с.
33. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В.І. Білоус. — Київ : Науковий світ, 2001. — 299 с..

ДОДАТКИ

Додаток А
Фото флористичних композицій салону Pole flowers studio в м. Київ

	
Монобукет з королівських протей	Букет у пастельних тонах зі стрелицією
	
Букет із півонієподібними трояндами, хризантеммами і антуріумом	Композиція Тотал black з пофарбованими рослинами

Композиція «Осінь»

Контрастна композиція

Композиція з живих квітів, злаків і стабілізованих рослин

Композиція у стилі ікебана